

EN CARTELL

Refugi

Jessica Goldberg

Just la fi del món

Jean-Luc Lagarce

SALA BECKETT / TEATRE TANTARANTANA

Sales Alternatives de Barcelona

Jessica Goldberg Nasce el 1973 a Nova York (EUA), és graduada pel New York University Tisch School of the Arts i pel Juilliard's School of Playwriting. *Refugi* fou escrita i presentada en el marc del Juilliard School's Lila Acheson's American Playwrights Program. Posteriorment, guanyà el prestigiós premi Susan Smith Blackburn el 1999, fou publicada el mateix any a *Best Plays by Women* i estrenada a Berlín el 2001. Les seves obres s'han programat en diversos festivals i teatres com ara The Mark Taper Forum, Primary Stages, The Eugene O'Neill National Playwrights Conference, The Royal Court i, entre d'altres, Manhattan Theatre Club. Ha estat una Tennessee Williams Fellow a la University of the South, i és membre del Primary Stages New American Writer's Group i receptora del Helen Merrill i del Lincoln Center Le Compte du Nuoy Fund. Ha publicat, a l'editorial Paperback, i estrenat *The Hologram Theory* (2000), *Stuck* (2000), a més de *Good Thing* (a estrenar a la tardor del 2003).

Jean-Luc Lagarce Nasce el 14 de febrer de 1957, a Héricourt (l'Alta Savoia, França), i morí el 30 de setembre de 1995, a París, a causa de la sida, estudià filosofia a la Universitat de Besançon i art dramàtic al Conservatori Nacional de la regió. El 1978 creà la companyia amateur Théâtre de la Roulotte amb la qual estrenà els seus primers textos *La bonne de chez Ducatel* (1977) i *Erreur de construction* (1977). Tres anys després, aquesta formació es professionalitzà i estrenà bona part de les seves obres: *Ici ou ailleurs* (1981), *Noce* (1982) i, dirigits per ell mateix, *Vagues souvenirs de l'année de la peste* (1983), *Histoire d'amour (repérages)* (1983), *Music-hall* (1990), *Histoire d'amour (derniers chapitres)* (1992), i *Les règles du savoir-vivre dans la société moderne* (1994). Altres textos seus han estat estrenats, abans i després de la seva mort: *Retour à la citadelle* (1990), *Nous, les héros (2ème version sans le père)* (1997), *Derniers remords avant l'oubli* (1998), *Histoire d'amour (derniers chapitres)* (2000) i, entre d'altres, *Le pays lointain* (2000). El 1980 obtingué el mestratge de filosofia amb *Théâtre et pouvoir en Occident*. Fou becari, el 1983 i el 1988, del Centre National de Lettres. Com a resultat d'una beca Leonard de Vinci, va escriure *Just la fi del món*, a Berlín, el 1990. Aquesta obra, estrenada el 1999 al Théâtre Vidy de Lausana, amb direcció de Joël Jaouanneau, fou represa gairebé integralment a *Le pays lointain* (1995) i forma una mena de díptic amb *J'étais dans ma maison et j'attendais que la pluie vienne* (1994; traduïda al català per Joan Casas i llegida al Sitges Teatre Internacional 1998). La majoria dels seus textos són publicats a l'editorial Les Solitaires Intempestifs.

Refugi

Jessica Goldberg

Traducció de
Carlota Subirós

Aquesta obra va ser estrenada el 8 de juliol del 2003 a la Sala Beckett de Barcelona sota la direcció d'Oriol Broggi, amb escenografia i disseny de so seus, vestuari de Rebecca McGregor i il·luminació de Lluís Martí, interpretada per Clara Segura, Pau Miró, Rafa Cruz i Mar Ulldemolins.

PERSONATGES

AMY. *Uns vint-i-cinc anys. Té cura de tot. No està per romanços.*

NAT. *El germà de l'Amy, vint anys. Ha sobreviscut a dos tumors cerebrals massius. És minusvàlid.*

BECCA. *La germana de l'Amy, setze anys. Una nena de discoteca.*

SAM. *Un tio d'entre vint-i-cinc i trenta anys. Viu al dia.*

Lloc:

L'obra té lloc en una llar de classe mitjana vinguda a menys.

Temps:

El present.

Escena u

Una habitació petita —llibres, un llit, no gaire decoració, peces de roba pertot arreu. AMY, de vint-i-tants anys, està asseguda al llit, fumant. Té un munt de coses a dins. Se la veu trista, però demostra tanta felicitat com pot. SAM, de vint-i-molts, dóna voltes per l'habitació, observant tot el que hi ha.

SAM: Maca, l'habitació.

AMY: T'ho sembla?

SAM: Sí. Molts llibres.

AMY: Sí.

SAM: Llegir per cultivar-se, eh?

AMY: Això diuen.

SAM: És petita.

AMY: L'habitació?

SAM: Sí.

AMY: És prou gran.

SAM: És clar. (*S'acosta a ella, mira la cigarreta que ella està fumant.*) L'apagaràs?

AMY: És clar.

SAM: Ets guapa.

AMY: Nah, tinc moltes caderes.

SAM: Això està bé.

AMY: Molt cul.

SAM: Això també està bé. (*Li fa un petó.*) Quin gust més bo.

AMY: Gràcies.

Ell li torna a fer un petó, ara més fort i més llarg.

SAM: Vols que apague n els llums?

AMY: Tu com ho vols?

SAM: A la majoria de dones no els agrada fer-ho amb el llum encès.

AMY: A mi m'és igual.

Ell li fa un petó intens, de veritat. Ella li estira el cinturó.

SAM: Ei! Vas forta, eh?

AMY: Nah.

SAM: No passa res. No m'importa. (*Ella li descorda el cinturó.*

Cauen d'un moment del llit, petonejant-se.) Tens una goma?

AMY: Què?

SAM: Un plàstic?

AMY: Un condó?

SAM: Sí.

AMY: No.

SAM: Merda. Deixa'm mirar. (*Va fins a la seva cartera, mira a dins.*) En tinc un.

AMY: Perfecte.

Ell torna al costat de l'AMY, deixa el condó sobre el llit, comença a besar-la. Es van excitant. Comencen a donar voltes per damunt del llit.

SAM: Podem apagar el llum?

AMY: És clar.

SAM: Tens una espelma?

AMY: No crec.

SAM: És romàntic.

AMY: No en tinc cap.

SAM: Està bé. (*S'aixeca, apaga el llum.*) Ho fas molt sovint, això?

AMY: El què?

SAM: Això.

AMY: No.

SAM: Millor, no és sa.

AMY: No ho faig.

Ell la torna a besar, cada vegada més... Es van excitant, estan excitats. Se sent alguna cosa a la casa, després just darrere la porta. Truquen, se sent una veu.

NAT: Ames, Amy Ames.

SAM: Qui és?

AMY: Xxt... Què?

NAT, *no se'l veu, és darrere la porta*: No puc dormir.

AMY: Posa't de costat.

NAT: Em fa mal.

AMY: Doncs prova-ho d'esquena.

NAT: Em fa mal tot. Que puc entrar?

AMY: Per favor.

NAT: Hi ha algú més?

AMY: Vés-te'n al llit.

NAT: Estàs bé?

AMY: Sí, vés-te'n al llit.

NAT, *gemegant de dolor*: Em fa mal tot, el cap, l'esquena, tinc malsons.

AMY, *al SAM*: Merda. (*A la porta*:) Vés al teu quarto, de seguida vine.

NAT: Em podries deixar entrar...?

AMY: Vine ara mateix, de veritat. (*Silenci. Esperen, finalment se sent com el NAT se'n va, arrossegant els peus.*) Ho sento. És el meu germà.

SAM: Ah.

AMY: Ha estat malalt.

SAM: Ja.

AMY: Hi he d'anar, torno de seguida.

SAM: És clar.

AMY: No cal que t'esperis.

SAM: No passa res.

AMY: Segur?

SAM: Quanta estona?

AMY: Un moment, serà un moment. (*Surt. El SAM es queda assegut al llit, fuma, mira l'habitació, s'aixeca, mou unes quantes coses, es treu les sabates, camina, se sent incòmode. Torna l'AMY.*) Ho sento.

SAM: Està bé?

AMY: Sí. Té malsons, el van operar, li falta un os a l'esquena.

SAM: Vaja, deu ser molt dur.

AMY: Sí.

SAM: Tu et cuides d'ell?

AMY: Sí.

SAM: Deu ser difícil.

AMY: T'has tret les sabates?

SAM: Només sou tu i ell?

AMY: I la meva germana.

SAM: I els vostres pares on són?

AMY: Això vol dir que et quedes?

SAM: És clar. Són morts?

AMY: No.

SAM: El meu germà es va morir, fa uns quants anys, un accident de cotxe. La família... és impossible substituir-la, i és el més fotut de perdre, saps? La gent et diu que li sap tan de greu. Es pensen que et comprenen, però no. Nosaltres estàvem units, molt units. Quan es va morir...

AMY: Estic cansada.

SAM: Què?

Ella se li acosta.

AMY: Que m'agradaria molt, que et queddessis.

Fosc.

Escena dos

A la cuina, l'endemà. La BECCA balla per la cuina. Porta posats uns auriculars molt grans i sacseja el cap al ritme de la música. Té setze anys, és prima, guapa, vestida per sortir de marxa. Entra l'AMY. Està llegint.

BECCA: Vols que t'expliqui un somni que he tingut?

AMY: Què?

BECCA: Un somni, vols que te l'expliqui?

AMY: És clar.

Tanca el llibre amb desgana.

BECCA: He somiat que tornava a ser una nena petita, en una d'aquelles coses per portar els nens, saps, a l'esquena de la mare? Doncs la cosa aquesta s'havia encallat, saps, la mare no se la podia treure, m'entens? Ella

estava histèrica, però jo en canvi estava molt feliç jugant amb les meves coses.

AMY: Em pregunto què deu significar.

*La BECCA fa una ganyota com per dir “jo què sé”.
Esnifa.*

BECCA: On és el Nat?

AMY: Al McDonald's.

BECCA: Sol?

AMY: Hem fet un pla.

BECCA: Ah sí, quina mena de pla?

AMY: És a la nevera.

La BECCA s'aixeca, va fins a la nevera, llegeix el pla.

BECCA: U: aixecar-se, prendre un cafè. Dos: anar al Mac-Donald's i demanar un Egg McMuffin... intenta parlar amb algú. Tres: mirar la tele. Quatre: llegir mitja hora. Cinc: caminar amb l'Amy, dues voltes a la casa. Sis: més tele... i menjar una peça de verdura. Set: escriure el teu diari abans de sopar. Escriu un diari?

AMY: Em sembla que li anirà bé.

BECCA: Sí, segur. (*La BECCA treu una bossa d'heroïna. En prepara una ratlla sobre d'un llibre que hi ha a la taula.*) Em queda una mica d'aquesta merda de fa uns dies, és per acabar-la d'una vegada, saps? No m'agrada portar-la al damunt. No saps mai quan et poden registrar o alguna cosa així, o sigui que és millor que me la foti, perquè no se sap mai, no?

AMY: El Nat arribarà de seguida. Es morirà de por.

La BECCA esnifa.

BECCA: En vols?

AMY: Jo no em foto aquesta merda. Tens coca? Una mica de coca sí que me la fotria.

BECCA: Nah. De tota manera ho deixaré molt aviat, tota la merda aquesta. (*La BECCA guarda la bossa d'heroïna, encén una cigarreta. L'AMY n'agafa una altra i també l'encén.*) Tu m'estimes, i per això no toco l'agulla. Si tu vols que ho deixi, només m'ho has de dir, si vols que pari m'ho dius.

AMY: Mentre no et punxis... el Nat és aquí. No parlem més d'això.

Entra el NAT. Té vint anys, és gros, rígid, estrany. Porta una bossa del McDonald's. Es queda dret a la porta amb l'aire una mica perdut, com un sonàmbul.

BECCA: Seu, Nat, aquí, vinga.

NAT: Ei.

AMY: Com ha anat el passeig?

NAT: Bé.

AMY: Has parlat amb algú?

NAT: Què dius.

AMY: Ho has d'intentar.

NAT: He demanat el McMuffin.

AMY: Ho has d'intentar, és l'única manera.

NAT *s'asseu a taula, obre l'Egg McMuffin*: Vosaltres no ho enteneu.

BECCA: No és que siguis mut, eh?

AMY: No podríem...?

NAT: L'odio. No en té ni idea de res, ni idea, és una egoista...

BECCA: Estic tan farta de les teves queixes.

NAT: La gent potser em mira, però els és igual. Passen de mi...

BECCA: Com si de mi no passessin... però tant me fot.

AMY: Siguem amables.

NAT: Drogoaddicta.

AMY: Prou, prou per favor.

EL NAT menja.

NAT: Jo podria ser una mosca, sóc una mosca.

AMY: No ets una mosca, Nat.

BECCA: Podria ser-ho.

AMY: Que paris, et dic.

NAT: És tan egoista. Tu no et passes tot el dia sola. Tu no has de pensar que ningú r'et voldrà mai, que no tindràs mai cap nòvia, que estaràs sol, sempre sol, i que el cos et farà mal quan t'aixequis, i que de vegades no pots ni fer pipí... i si en fas, llavors el pipí és el teu amic per un moment, i després està allà al vàter, ja està.

BECCA: L'Amy és una mosca.

NAT: No, no ho és.

BECCA: Jo també sóc una mosca, fins i tot quan estic de marxa, en una *rave*, amb quantitat de penya al meu voltant. Estic ballant, estic ballant a sac, però així i tot, estic sola, sabeu, només jo sola. Els braços, les cames, el cap, tot es mou, amunt i avall, amunt i avall, amunt i avall.

La BECCA tanca els ulls. L'heroïna està fent efecte.

NAT: Ame?

AMY: Què?

NAT: Torno a tenir les punxades aquelles, a la mà.

AMY: Ara t'he donat les pastilles.

BECCA: Em calen més diners, Amy?

NAT: I t'estires una mica amb mi, i em fas un massatge.

AMY: Encara no és l'hora, vull acabar aquest llibre, el dia acaba de començar. Per què no mires una mica la tele, et poses còmode, i jo vindré de seguida. No, Becca, estem escurats.

NAT: M'agradaria que us fes mal a vosaltres.

AMY: A mi també...

BECCA: A mi em fa mal.

AMY: ... de vegades m'agradaria que em passés a mi.

NAT: No, a tu no. Tu ets massa bona, tu ens has de cuidar.

BECCA: Sisplau, Amy.

AMY: Quant vols?

BECCA: Deu, vint, trenta dòlars?

AMY: No ho sé.

L'AMY encén una cigarreta. El NAT menja lentament. La BECCA no fa res, té la mirada perduda contemplant l'espai. Truquen a la porta de casa.

AMY: Qui és?

BECCA: No ho sé. Pots anar a obrir?

L'AMY va cap a la porta, l'obre. El SAM és al replà. El NAT i la BECCA se'l miren.

SAM: Hola, he pensat que potser voldries sortir a fer una volta.

AMY: Ara?

SAM: Sí, fa un dia molt maco.

L'AMY mira cap enfora.

AMY: Estic una mica ocupada. On?

SAM: No ho sé. Puc entrar?

AMY: Suposo que sí.

El deixa entrar.

SAM: Quantes habitacions té, aquesta casa?

AMY: Què?

SAM: Quantes habitacions?

AMY: Tres.

SAM: I us sobra lloc?

AMY: Per què?

SAM: M'he quedat sense feina.

AMY: I?

SAM: He de trobar alguna cosa de lloguer, barata, m'ha semblat que potser la pasta no us aniria malament.

AMY: Vols venir a viure aquí?

SAM: Més o menys.

BECCA: Qui és, Amy? Què ha dit que vol?

L'AMY mira el SAM.

AMY: Què vols?

SAM: Un lloc per dormir, això és tot.

NAT: Aquí no hi ha lloc.

AMY: La sala d'estar.

NAT: La sala d'estar? És meva.

AMY: Tu tens la teva habitació.

NAT: I la tele?

AMY: La podem posar aquí.

NAT: A la cuina?

AMY: Per què no?

NAT: Ell no pot viure aquí. Qui és?

AMY: Qui?

NAT: Ell, qui és?

AMY: Qui ets?

SAM: Sóc el Sam i prou, necessito un lloc, m'he quedat sense feina. Faig coses de fusteria, feines així. T'he conegut, m'has agradat. És una casa tranquil·la. M'agraden les cases tranquil·les. He pensat que t'ho preguntaria, que ho havia de provar.

BECCA: Amy, em pots donar un vas d'aigua?

NAT: Doncs no, ho sento, aquí no hi ha lloc.

El NAT tanca la porta als nassos del SAM.

BECCA: Aigua, Amy, aigua.

NAT: Qui collons es pensa que és per creure que pot venir a viure aquí, aquí no hi ha lloc.

L'AMY obre la porta, el SAM encarà és allà dret.

BECCA: Quant ens pagarà?

SAM: A tu què et sembla?

BECCA: Cinquanta a la setmana.

SAM: Està bé, és factible, jo hi estic d'acord, si a tu et sembla bé.

AMY: Suposo que no ens farien cap mal, els diners.

SAM: M'agrades.

Fosc.

Escena tres

L'endemà. El NAT està veient lluita lliure a la televisió, a la cuina. Entra el SAM amb una cervesa en una mà, i un paquet de Bryers a l'altra. S'asseu, es posa a mirar la televisió.

El NAT mira el SAM i després desvia la mirada. El SAM intenta somriure. Silenci. El Sam s'escura la gola.

SAM: Què hi ha?

NAT: Res.

El NAT torna a mirar la tele. El SAM ho torna a provar.

SAM: Mm, està molt bé, és divertit.

NAT: L'escòria de la terra.

SAM: Sí, el pitjor del pitjor.

NAT: Tens algun problema amb l'escòria?

SAM: Nah.

NAT: Perquè tu també ho ets?

SAM: Què?

NAT: Escòria.

SAM: Creus que sóc escòria?

NAT: No ho he dit jo, sinó tu.

SAM: Quan?

NAT: Has dit que ets escòria.

SAM: Qui?

NAT: Deixa-ho estar.

Silenci. El SAM ho torna a provar.

SAM: Una cervesa?

NAT: Jo no bec.

SAM: No?

NAT: Què? Et molesta? Eh? No suportes els tíos que no beuen, no mola, oi?

SAM: M'és igual.

NAT: És clar que t'és igual. A tothom li és igual. Jo no necessito begudes, no necessito drogues, són idiotes. Mai no ho he necessitat, abans tampoc. Ets un marginat si no fas tot això, ho sabies? Vaig anar a la universitat durant un any, i sempre vaig ser això, un marginat, perquè mai no vaig beure ni un glop de cervesa. La gent com tu em marginava. No puc moure el coll.

SAM: Jo no vaig anar a la universitat.

NAT: I? Fes el que vulguis. Beu, beu-te vuitanta cerveses. A mi m'és igual.

Silenci.

SAM: Què els va passar, als vostres pares?

NAT: Els vaig fer tornar bojós.

SAM: Ah... de veritat?

NAT: Sí.

SAM: Està bé.

Miren la tele.

NAT: O sigui que ets un penjat, eh?

SAM: Més o menys.

NAT: A ella no li fa falta cap més penjat.

SAM: A l'Amy?

NAT: Dorms a la seva habitació? A la nit?

SAM: Només he passat una nit aquí.

NAT: Has dormit amb ella?

SAM: Doncs, mm, sí.

NAT: Jo mai no estaré amb cap noia, mai, ja m'agradaria, però no.

SAM: Et puc aconseguir una noia.

NAT: No vull cap noia. Vull una esposa.

SAM: Ah.

NAT, *crident*: Ame, Amy, Ammmmyy!!!

Entra l'AMY.

AMY: Què?

NAT: Em pots portar una poma verda i un vas d'aigua?

SAM: T'ho hauria pogut portar jo.

AMY: Ja ho faig.

Surt.

SAM: T'ho hauria pogut portar jo.

NAT: Nah, és feina seva.

SAM: No ho pots agafar tu sol?

NAT: Quan em poso dret, em marejo. Com pagaràs el lloguer si no treballes?

SAM: Demà aconseguiré una feina.

NAT: No hi ha res que odï més que els paràsits. És que la gent no s'adona del que té.

Torna l'AMY. Li dona al NAT la poma i el vas d'aigua.

AMY, *al SAM*: Soparàs aquí?

SAM: Em sembla que no.

AMY: D'acord.

Surt.

NAT: Jo feia esport, saps. Córrer, i tot això. Vull dir que mentalment estava fatal, però físicament estava bé. I ara mira el meu cos.

SAM: I no hi pots fer res?

NAT: De què serviria? ^{De tota} De tota manera em fa massa mal.

SAM: Podries anar a un d'aquell llocs, saps, com un gimnàs però amb metges.

NAT: Segur. Em van obrir el cap per darrere dues vegades, i l'únic que em va tocar va ser un mes de la teràpia aquella de merda, només el just per fer-me sortir del llit. ¹⁷ Mas de tenir diners per ser normal en aquest país de merda, Amèrica, els rics cada vegada es fan més rics, i els pobres, més borratxos.

SAM: Em sembla que sortirà una estona.

NAT: T'estic fent tornar boig?

SAM: No.

NAT: Segur.

SAM: És ^{que} me n'he d'anar.

S'aixeca, surt de l'habitació.

NAT: Faig tornar boig a tothom.

Escena quatre

L'AMY i el SAM al llit, després.

SAM: Et puc fer una pregunta?

AMY: Depèn.

SAM: Has tingut un orgasme?

AMY: Què?

SAM: T'has corregut?

AMY: Per què?

SAM: No, només pregunto...

AMY: No ha semblat que en tinguéis un?

SAM: És que estava pensant que potser no sents res, com quan camines per aquesta casa, sense sentir, sense enfadar-te, com si fos això el que et protegís. I estava pensant si em deus sentir, a mi, saps, a dins.

AMY: Què?

SAM: T'importo una mica?

AMY: Et penses de veritat que estaries aquí si jo no sentís res?

SAM: M'estàs utilitzant?

AMY: No. Només contesto la teva pregunta.

SAM: Escolta, jo no sóc el gigoló de ningú.

AMY: Per favor.

SAM: Doncs llavors, parla amb mi.

AMY: De què?

SAM: De coses normals, un fa preguntes, va coneixent coses de l'altre, ja saps què vull dir.

AMY: Molt bé. Comences tu. Va, pregunta'm alguna cosa.

SAM: D'acord, és veritat que el teu germà va fer tornar bojos els teus pares?

AMY: No. D'on ets?

SAM: Ei, aquesta resposta no val, ho has de fer millor. És veritat que els va fer tornar bojos?

AMY: Nah, simplement se'n van anar, van dir que anaven a Florida, de vacances. De tota manera ja estaven bastant malament, i no van tornar. Una vegada vam rebre una postal: "Ens sap greu, però no podíem més, ens queda poc temps, esperem que ho pugueu entendre. Us estimen, el pare i la mare."

SAM: Jo sóc de Cleveland.

AMY: I que hi fas, aquí?

SAM: M'agrada moure'm, mai no m'he sentit lligat a res.

AMY: Quina sort, no?

SAM: Suposo que sí. Escolta, no t'agradaria marxar d'aquí?

AMY: Nah.

SAM: Què feies abans que ells se n'anessin?

AMY: Estava a punt d'entrar a la universitat, de fet no m'agrada parlar d'això.

SAM: Al meu germà potser sí que m'hi sentia lligat, abans que es morís. Sempre li pegaven a l'hora del pati, i tota aquesta merda. Jo també anava al cotxe quan va xocar...

AMY: Sisplau. Em costa molt, no puc sentir aquestes coses... em fa marejar.

SAM: Hòstia, Amy, ets com... com una... com una llauna de cervesa sacsejada, a punt d'explotar. Això no és sa.

L'AMY es gira donant-li l'esquena, i es queda al seu costat del llit mirant la paret.

Escena cinc

La BECCA va vestida per sortir de festa, i el NAT juga a escacs a la cuina. L'AMY està recolzada a la nevera, llegint. Fuma. Està en el seu propi món.

NAT: He conegut un cristià.

BECCA: Que guai.

NAT: Són interessants, aquests cristians.

BECCA: No fotis.

NAT: Estic al McDonald's, i el cristià aquest em diu: "Tu no estàs bé, hi ha alguna cosa que no va, ho veig perfectament."

BECCA: Clar.

NAT: Ell també va estar malalt. I va ser per això, estava malalt com tu, anava a espectacles fúnebres, prenia àcid. Va trobar Jesús...

BECCA: Quina por.

NAT: Ha estat parlant amb mi, de coses, de com patim, això ha estat bé. No tinc converses profundes gaire sovint, jo. Amy?

BECCA: Jo tinc moltes converses profundes.

Entra el SAM amb un ull morat. Agafa una cervesa.

AMY: Què t'ha passat, a l'ull?

SAM: Una entrevista de feina.

BECCA: Ah, sí?

SAM: El merda aquest m'està ensenyant tot el local. És l'hòstia, tot va com una seda. Sóc el tio ideal per a la feina, i llavors, patapam, sis amb cinquanta l'hora per fer d'obrer de merda. D'obrer! Li he dit que me la mamés.

NAT: Sis amb cinquanta és millor que ser un paràsit.

BECCA: Està bé que lluitis pels teus drets.

AMY: Vols una mica de gel?

SAM: I em fot un cop de puny, pam, directe a l'ull. Putos sis amb cinquanta, que li donin pel cul, hòstia... saps què? Li he trencat tots els llums del cotxe, la finestra del davant també.

L'AMY s'acosta al SAM, li toca l'ull.

AMY: No fa gaire bona pinta.

El SAM reté la mà d'ella sobre el seu ull. Ella intenta apartar-la.

BECCA: Ja és hora de caminar, no?

NAT: Es pot saber què vol dir, això?

BECCA: És hora que tu i l'Amy camineu una mica.

AMY: És veritat, vinga, fem una volta a la casa.

NAT: “És hora de caminar, és hora de llegir, és hora de parlar”, és que n'estic fins als... yuhhh... (*Fa un soroll gutural.*)

AMY: Ja ho sé, ja ho sé.

BECCA: Millor que caminis, si no t'engreixaràs.

NAT: Vés a la merda.

BECCA: Saps què, Sam, al Nat li estan fent un rentat de cervell uns cristians.

NAT: Què?

BECCA: Estava al McDonald's i un cristià li comença a parlar i ell és tan dèbil que va i li contesta. Ara li estan fent un rentat de cervell. Els agrada, la gent com ell, saps. Foten una por de collons, els cristians aquests, sempre et volen salvar, com si la vida fos una cosa tan seriosa.

SAM: Ei, que jo sóc cristià!

BECCA: La vida és divertida.

NAT: Hem parlat del patiment. M'agrada parlar del patiment.

AMY: Anem a caminar. I mentrestant m'ho expliques.

L'AMY i el NAT surten. La BECCA treu un parell de pastilles de la seva bossa, se les empassa, beu aigua.

SAM: Què és?

BECCA: Èxtasi. Puja a poc a poc, començarà al cotxe, i quan arribi a Baltimore ja estarà a dalt de tot.

SAM: Vas a Baltimore?

BECCA: Una *rave*.

SAM: I que hi fas?

BECCA: Ballar, col·locar-me. Vols venir?

SAM: Potser.

BECCA: Hauries de venir.

SAM: L'Amy ve?

BECCA: Clar, segur.

SAM: Me'n dones una?

BECCA: D'"ex"?

SAM: Sí.

BECCA: Has de pagar.

SAM: Quant?

BECCA: Trenta.

SAM: No hi ha un descompte familiar?

BECCA: Què? Per a tu?

SAM: És clar.

BECCA: Perquè et folles l'Amy?

SAM: Ei.

BECCA: Què? T'agrada?

SAM: És clar. Per què? Què et penses?

BECCA: Em penso que necessites un lloc per viure.

SAM: Ara te'n donaré deu, i els vint quan trobi feina.

BECCA: Véns a Baltimore?

SAM: Potser.

BECCA: D'acord.

SAM: No hauries de prendre totes aquestes drogues.

BECCA: Només tinc setze anys.

SAM: Doncs per això.

BECCA: Ja tindrè temps de portar-me bé.

L'AMY i el NAT tornen a entrar.

AMY: És l'hora del diari.

NAT: Ughhh... (*So gutural.*)

BECCA: És l'hora del diari, l'hora del diari!

El NAT ensenya a la BECCA el dit del mig.

AMY: Per favor. Escrivis mitja horeta, després podràs mirar la tele.

NAT: Està bé.

El NAT surt de la cuina arrossegant els peus.

BECCA: El Sam vé amb mi a Baltimore. Es pensa que és de la família.

AMY: Ah, sí?

SAM: No ho sé.

BECCA: Li agradaria.

SAM: Et sembla bé?

AMY: I a mi què m'importa?

BECCA *dóna una pastilla al SAM*: Té, millor que te la prenguis ara.

SAM: Gràcies.

AMY: Et prendràs això?

SAM: Potser. Vols que ho provem, tots dos junts?

AMY: No.

SAM: Et molesta si ho provo jo?

AMY: Ja t'he dit que no m'importa.

BECCA: Ui, ui!, i tant que li importa.

SAM: Està bé. (*Es posa la pastilla a la butxaca.*) Vols anar a Baltimore?

AMY: No. No, no vull, d'acord?

SAM: Perdona.

BECCA: T'he fet enfadar, Ame?

AMY: No.

BECCA: Doncs a mi em sembla que sí.

AMY: No m'has fet enfadar.

BECCA, *al SAM*: Torna-me-la.

SAM: El què?

BECCA: La pasti, que me la tornis.

SAM: Per què?

AMY: No m'has fet enfadar, d'acord?

SAM: Ara te la tornaré.

AMY: Mireu, a mi m'és igual. Feu el que us doni la gana, tots dos, d'acord?

BECCA: Merda, mira què has fet.

AMY: Ell no ha fet res, no ha passat res.

BECCA: Sí que ha passat, Amy. No hi he d'anar, si tu no vols, o podria tornar a casa, a l'hora que tu em diguessis.

AMY: Tot va bé, Bec, de veritat, tot va bé.

BECCA: Segur?

AMY: Sí, vés-hi.

BECCA: Amy?

AMY: Què?

BECCA: Tinc blaus.

AMY: Què?

BECCA: Tinc blaus als braços i a les cames, uns blaus negres i morats molt forts, els vols veure?

AMY: Què vols dir?

BECCA: Mira.

La BECCA s'arromanga. Té els braços coberts de grans blaus morats.

AMY: Déu meu.

El SAM s'aixeca, mira els blaus.

SAM: T'has estat punxant?

BECCA: No.

AMY: T'has punxat? T'has punxat? Et mataré.

BECCA: No, t'ho juro, a les cames també en tinc.

AMY: Déu meu, s'ha estat punxant?

El SAM examina els braços de la BECCA.

SAM: No hi veig cap marca.

AMY: Dones llavors per què té blaus?

BECCA: No ho sé. Em surten, se'n van, no sé.

AMY: Potser estàs malalta, estàs malalta?

BECCA: No.

SAM: L'ha de veure un metge.

AMY: Per què no m'ho havies dit, eh? Per què?

SAM: Ei, calma, segurament és de ballar tant, no? Anirà al metge, fins llavors no et preocupis, d'acord? Hòstia, et poses histèrica per uns quants blaus, ei. D'acord, Amy? D'acord?

AMY: Sí.

BECCA: No t'ho volia dir, no volia que et preocupessis. Abraça'm.

AMY: D'acord. (*L'AMY l'abraça.*) Anirem al metge.

BECCA: Au, Amy, m'estàs aixafant.

L'AMY la deixa anar.

SAM: Veus, tot va bé, oi?

Se sent un clàxon.

BECCA: Són els que em vénen a buscar per anar a Baltimore.

La BECCA mira l'AMY, espera.

AMY: Passa-t'ho bé, Bec.

BECCA: Si no vols que hi vagi, no hi vaig. Si vols em podries fer anar al llit d'hora, i podries dormir al meu llit, si volguessis.

AMY: No cal, passa-t'ho molt bé.

BECCA: Doncs adéu.

La BECCA surt. L'AMY s'asseu.

AMY: Què passa?

SAM: No hi pensis, ara. Anireu al metge.

AMY: Odio els metges. (*El SAM llença la pastilla d'èxtasi a les escombreries com si marqués una cistella de bàsquet.*) Per mi no calia que ho fessis.

SAM: De tota manera no me la pensava prendre.

Entra el NAT, arrossegant els peus.

AMY: No en parlem davant d'ell, tot va bé.

NAT: El què? El què?

AMY: Res, és hora de cuinar.

L'AMY s'aixeca per cuinar. El NAT s'asseu a taula. El SAM i l'AMY fan com si tot anés especialment bé.

NAT: Em dones una pastanaga, Amy?

SAM: Ja ho faig.

AMY: No t'importa?

SAM: És clar que no. (*S'aixeca per agafar la pastanaga. Quan passa pel costat de l'AMY, que està dreta davant de la cuina preparant una salsa, li fa una carícia. Quan torna cap a la taula, li mossega el coll.*) Qui ens ho havia de dir, com una família, jo portant-li una pastanaga al Nat.

NAT: Jo em puc agafar la pastanaga, si vull.

SAM: Mira això, l'Amy somrient. Ho estàs veient, Nat?

NAT: Què?

El SAM porta la pastanaga al NAT, l'aguanta davant seu.

SAM: Que bé que jo sigui aquí, oi, Amy?

Ella no contesta.

NAT: Amy?

SAM: Està bé, oi?

NAT: Està bé, Amy?

SAM: Oi que sí?

AMY: No he dit que no estigui bé, d'acord?

SAM: Sííí... (*El NAT li agafa d'una revolada la pastanaga, comença a menjar-se-la.*) Podríem llogar una pel·lícula o alguna cosa així, després.

AMY: Estaria bé.

SAM: Sí... molt bé. A l'Amy li fa il·lusió...

AMY: Per favor.

SAM: Us diré què m'ha passat a l'ull.

AMY: Em pensava que havies tingut una entrevista de feina.

SAM: No hi he arribat, m'he ficat en un bar. Un tio em pregunta on visc. Li dic que aquí, amb vosaltres. M'ha dit que aquesta família està com una cabra, que heu tingut mala sort, que esteu fets una merda, ha dit que tu eres una guarra.

AMY: Què?

SAM: Ha dit que quan eres adolescent anaves com una moto...

NAT: L'Amy no és cap guarra.

SAM: Que sempre entraves als bars per emportar-te tios a casa.

AMY: Això no és veritat. Hòstia, la gent no té... això no és veritat.

SAM: Mira, no passa res, sempre que siguis la meva guarreta.

AMY: Calla d'una vegada. Jo no sóc la res de ningú, d'acord...
la res de ningú.

NAT: Hauries de fotre el camp d'aquí.

SAM: Ei, em sap greu, l'Amy sap que només era una broma.

NAT: Que no s'enfadi ningú. L'Amy és feliç. L'Amy és bona.

El cristià aquest, sabeu, m'ha dit que Déu, o Jesús, o no sé qui tornarà, que baixarà a la terra, sabeu, i jutjarà qui ha sigut bo, qui ha sigut dolent, i els bons aniran al paradís, i els dolents a l'infern, està clar? L'Amy anirà al paradís. Tu on aniràs, eh? Ella anirà al paradís.

AMY: I com t'ha dit que és, el paradís?

NAT: No m'ho ha dit. Demà l'hi preguntaré.

SAM: Això és el paradís. Aquí mateix, nena. És això.

AMY: Sí. Segur que sí. Això és el paradís. Al·leluia!

L'AMY es gira d'esquena, cap a la cuina. Remena la salsa amb fúria. Fosc.

Escena sis

Una festa a Baltimore. La BECCA es mou a través de llums que canvien ràpidament. La música sona molt fort. La BECCA balla. Té la cara tota vermella. Es mou molt, sola, salvatge...

Escena set

L'AMY i el SAM, a l'habitació. El SAM intenta excitar l'AMY.

SAM: Què?

AMY: No en tinc ganes.

SAM: Per què?

AMY: Estic enfadada amb tu.

SAM: Per què?

AMY: Odio anar al metge.

SAM: Què he fet?

AMY: Allò que m'has dit.

SAM: El què?

AMY: Ja ho saps, allò, allò d'anar-me'n al llit amb tothom. No és veritat. Mira, me'n vaig anar de casa durant un any, abans que comencés tota la merda aquesta i que el pare i la mare fotessin el camp... i quan vaig tornar aquí... hòstia... tot era tan... avorrit.

SAM: La veritat és que ningú no t'ha insultat.

AMY: Què?

SAM: Només volia saber per què em vas convidar a pujar aquella nit, al bar.

AMY: Perquè sóc una guarra. Hòstia. Ets un cabró. I tu per què vas pujar amb mi?

SAM: Tens unes bones caderes.

AMY: Ara ja sé que ets un mentider. Cony, segurament ni tan sols ets de Cleveland.

SAM: Cleveland, Ohio, el meu germà es va morir, vaig anar a Mèxic.

AMY: Llegia, em passava el dia llegint, vaig començar un llibre sobre una dona que es perd al Marroc, em vaig cansar de llegir, no podia passar ni una pàgina més de cap merda de llibre. Vas anar a Mèxic?

SAM: Sí, en cotxe. És una bona tirada, saps, sobretot des de Cleveland. A Kansas se'm va acabar la pasta. Aquest és un país de l'hòstia, hi ha un munt d'estats, i alguns són deu mil vegades més grans que els altres. Molta carretera, molts colors, moltes àrees de servei, molt tabac, bevia massa, escoltava els Stones. "I can get no satisfaction." Fins i tot vaig conèixer una tia, la Nomic, d'Israel. Estava boja. Ens ho vam passar molt bé... però al final va resultar que era una mala puta. El cas és que vaig seguir conduint, havia d'arribar fins allà...

AMY: I?

SAM: No vaig trobar cap lloc per quedar-m'hi. Vaig seguir conduint. Em vaig passar dies sencers conduint, dies i dies. Res... merda de res pertot arreu, i tampoc no hi havia ningú. Massa nits dormint al cotxe. Vaig seguir conduint, vaig arribar aquí, feia anys que no havia dormit en un llit de veritat.

AMY: I com era? (*El SAM intenta fer-li un petó.*) Explica'm com era Mèxic.

SAM: No era com res.

AMY: Segur que sí. Era preciós i feia calor i estaves molt molt lluny, va, explica-m'ho, explica'm-ho, va, per favoor... Mira, al llibre aquell sobre el Marroc, hi ha molta sorra, sorra calenta sota els peus, i de vegades un tro, però no fa por, i una dona, la dona que s'ha perdut, i saps què, quan s'ha perdut, ja no pot tornar enrere.

SAM: Sí que pot, sí. Jo crec que és possible tornar enrere. És el que m'ha passat a mi, aquí, coneixent-te a tu. Amy, et dic un secret?

AMY: De Mèxic?

SAM: Vull un lloc segur.

AMY: Explica'm més coses de Mèxic.

SAM: Quins ullets que se t'ha posat. Estic trempant. Vine aquí.

AMY: Explica'm coses dels estats que vas travessar amb el cotxe.

SAM: Vine aquí, fes-me un petó, potser els podràs tastar.

AMY: Ah sí?

SAM: És tot aquí dins. Ho pots olorar.

Ella s'acosta a ell, inspira profundament, olora.

AMY: Déu meu.

Comencen a fer l'amor.

Escena vuit

A la cuina, l'endemà al vespre. El NAT està escrivint el seu diari. La BECCA, que ja ha tornat de Baltimore, se serveix un vas d'aigua.

BECCA: Sobre què escrius?

NAT: Sobre mi.

BECCA: Què?

NAT: És personal.

BECCA: Em moro de gana.

NAT: Fas molt mala cara.

BECCA: Estic perfecte. He de menjar. On és l'Amy?

NAT: Ha anat a comprar. Si vols et puc explicar què estic escrivint, és sobre com estic intentant canviar, si vols t'ho explico.

BECCA: I tant.

NAT: Tu tens ànima, Bec?

BECCA: L'Amy va dir alguna cosa de mi, ahir al vespre?

NAT: No.

BECCA: Ah, no?

NAT: No.

Entra l'AMY amb una bossa del super. Està força nerviosa.

AMY: On és el Sam, l'heu vist?

NAT: Avui no.

AMY: No hi era, quan m'he despertat, i...

BECCA: Avui em trobo molt millor, Amy.

AMY: Et sembla que se'n pot haver anat?

BECCA: Qui?

AMY: El Sam.

NAT: No té cap altre lloc on anar.

BECCA: M'he pres una aspirina, i m'estan marxant.

AMY: Em sembla que potser l'he espantat, aquesta nit.

BECCA: Com?

AMY: Doncs, mm, és igual.

BECCA: Però si tu vols aniré al metge.

NAT: Segur que torna.

AMY: Per què? Et sembla que li agrado?

BECCA: Sempre intenta lligar amb mi.

AMY: Ah, sí?

NAT: És una mentidera.

AMY: On deu ser? Bah, i a mi què m'importa, no?

NAT: Exacte.

AMY: M'és igual, en el fons era una nosa.

NAT: Exacte. En pots trobar de molt millors.

AMY: Podria trobar un home ric.

BECCA: Un home ric.

AMY: Et sembla que sí? De veritat?

BECCA: No ho sé.

NAT: Tinc gana.

BECCA: Sí, jo també, Amy:

La BECCA abraça l'AMY.

NAT: Vaig a guardar el diari, Amy, a menys que vulguis que te'n llegeixi un tros.

AMY: Ara no.

NAT: Estic escrivint sobre Cleveland, i Mèxic.

L'AMY se'l mira.

BECCA: Aquest matí m'he posat molt trista, no eres aquí.

NAT: Sembles lesbiana, Becca. No cal que sempre l'estiguis tocant.

AMY, *confidencialment*: Et puc fer una pregunta, Bec?

NAT: Me la podries fer a mi.

BECCA: Ha estat una nit tan guai. Hi havia un...

AMY: Et sembla que una persona es podria espantar tant com per fugir, si li fessis sang a l'esquena amb les ungles?

BECCA: Eh?

AMY: Ja m'entens, mentre ho estàs fent, ja m'entens.

BECCA: El que passa és que jo no vull anar al metge.

NAT: Per què ha d'anar al metge?

AMY: Ell es pot moure, pot veure estats diferents, segurament ni tan sols m'agradaria si tornés. M'hauria pogut preguntar si volia anar amb ell. Li hauria dit que no, però m'ho hauria pogut preguntar.

NAT: El què, Amy?

BECCA: Te'n recordes de la tia A.? (*L'AMY cau asseguda en una cadira.*) Te'n recordes quan la vam anar a visitar, i que tenia tots aquells blaus, i que la mare va començar a dir-li has d'anar a l'hospital, has d'anar a l'hospital, hi has d'anar, i al final hi va i es mor, te'n recordes?

AMY: Sí.

NAT: De què està parlant, Amy? Amy?

BECCA: I després el Nat, el Nat només tenia alguns problemes per caminar, abans d'anar al metge.

AMY: Sí.

BECCA: I la mare, la mare no s'hauria tornat neura si no hagués començat a anar a aquell grup de teràpia. I l'àvia, i l'avi, i l'oncle Freddy...

NAT: Està boja, yuhhh... (*So gutural.*) M'està agafant un mal de cap horrorós. Digue-li que calli...

L'AMY es tapa les orelles.

BECCA: Tu no vols que em posi malalta, oi, Ame? Amy? Amy? Amy!!!

L'AMY es posa dreta. Comença a sortir lentament de la cuina.

NAT: Amy?

BECCA: Tinc gana.

AMY: He d'anar al lavabo. D'aquí a una estona faré el sopar.

BECCA: El podria fer jo, no sé cuinar res, però podria fer el sopar.

AMY: Això estaria bé, potser.

NAT: Estàs bé, Amy? Estàs rara.

AMY: No, estic bé, estic bé, només he de fer un pipí, un pipí, un pipí.

L'AMY ha sortit de la cuina, la BECCA està asseguda a taula amb el NAT. Se sent el soroll d'una porta que es tanca de cop, després un altre so, el so apagat d'un plor molt fort, lluny. El NAT i la BECCA es queden asseguts en silenci. El SAM entra a la cuina. Porta una capsa de sabates. Té les sabates plenes de sorra. Porta la camisa descordada i té sorra a les ungles i als cabells. Se'l veu cansat i excitat.

SAM: Ei!

NAT i BECCA: Ei.

SAM: Què passa? Que no és hora de sopar? On és l'Amy?
(Ningú no contesta. Ell sent el plor.) Sembla que s'estigui morint un cavall, què és aquest soroll?

NAT: És l'Amy.

SAM: Què està fent?

BECCA: Em sembla que està plorant.

SAM: Ah sí?

NAT: L'Amy no plora mai.

SAM: Per què està plorant?

BECCA: No ho sé. Potser un de nosaltres hi hauria d'anar, no?

NAT, al SAM: Hauries de ser tu.

SAM: És al lavabo?

NAT: Sí.

BECCA: Ostres, i si hem de fer pipí?

SAM: Ah. Jo que volia... per què està plorant?

BECCA: No ho sé. Jo no hi penso anar.

NAT: Jo tampoc.

SAM: Està bé. Jo volia...

El SAM s'asseu a taula.

NAT: L'Amy no plora mai.

Es queden tots asseguts, quiets, en silenci, escoltant com l'AMY s'esqueixa, mentre baixen els llums. Pausa. A mesura que avança la nit, un ritme de música tecno envaïeix la casa, i arriba el matí...

Escena nou

El matí següent, a la cuina. La BECCA i el NAT dormen amb el cap sobre la taula. Els auriculars de la BECCA són damunt de la taula. En surt música tecno. El SAM s'està assegut, amb la mirada perduda cap endavant, juga amb la capsa de sabates. El NAT es desperta, mira al seu voltant, recorda lentament, mira el SAM. El SAM desvia la mirada. El NAT es posa dret. Està encarcerat. Intenta estirar-se. Li fa mal tot. Remuga alguna cosa. Va fins a l'armari i prova de fer cafè. El SAM l'observa. El NAT intenta obrir el pot de cafè, li cau per terra.

SAM: Ja ho faig jo.

NAT: No cal. (*Li torna a caure el pot. El SAM s'aixeca, el recull, comença a preparar el cafè.*) No hi has anat, eh? (*El SAM l'ignora, fa el cafè.*) Dic que no has sigut capaç d'anar-hi, eh?

SAM: És que volia...

NAT: És clar.

SAM: Mira.

NAT: Què?

SAM: Res. Vols llet?

NAT: Sí.

La BECCA es desperta, mira al seu voltant, es posa els auriculars, segueix el ritme de la música uns segons, mira el NAT i el SAM, recorda, es treu els auriculars i se'ls deixa al voltant del coll.

BECCA: L'Amy, res?

NAT: Res.

BECCA: Què t'ha dit, quan hi has anat?

NAT: No hi ha anat.

BECCA: No hi ha anat?

SAM: No.

BECCA: Merda. Algú hauria d'anar-hi, sobretot si no surt. (*Veua la capsula.*) Què hi ha en aquesta capsula?

El SAM agafa la capsula.

SAM: Res, d'acord?

BECCA: Què és?

SAM: És un regal, per a l'Amy.

BECCA: Doncs hauries d'anar allà i donar-l'hi.

SAM: Sí, sí, després d'esmorzar. Jo el faré. Què preneu, vosaltres?

BECCA: Eh?

SAM: Si jo us fés l'esmorzar, què us podria fer?

BECCA: Podries fer ous ferrats, o cereals i prou.

NAT: No cal que ens facis res.

SAM: Això està bé, cereals.

Entra l'AMY en silenci. Només entrar, veu el SAM.

AMY: Sam?!

SAM: Bon dia.

AMY: Em pensava que te n'havies anat?!?

SAM: No.

NAT: Estàs bé, Amy?

AMY: Sí. Quan has tornat?

SAM: Ahir al vespre.

AMY: Ah.

SAM: Estic fent el cafè.

AMY: I?

BECCA: Què et sembla si demanem hora per al metge, avui?

AMY: Sí, sí. On t'havies ficat?

SAM: Vam construir un teulat, una feina, de construcció.

AMY: Ah, sí?

SAM: Sí, més o menys.

AMY: I quan vas tornar?

SAM: Tornar?

AMY: Sí, quan vas tornar aquí?

SAM: Oh, no sé, a l'hora de sopar.

AMY: A l'hora de sopar, eh? Estava segura que te n'havies anat. Jo me n'hauria anat.

NAT: Què?

SAM: T'he decebut?

AMY: Jo què sé.

BECCA: Potser podríem anar a fer un gelat o alguna cosa així, després del metge.

NAT: Per què ha d'anar al metge?

BECCA: Potser estic malalta.

NAT: No estàs malalta.

BECCA: Potser sí.

AMY: Què vas fer quan vas arribar?

SAM: Em vaig quedar tirat.

AMY: On?

SAM: Aquí.

AMY: A la cuina?

BECCA: Podríem fer creps per esmorzar.

AMY, *molt fluixet*: Em vas sentir?

SAM: Què?

AMY: Res. Si haguessis marxat, on hauries anat?

SAM: Enlloc, jo em vull quedar aquí.

AMY: Bah, home, bah.

SAM: Et vull ajudar.

AMY: Truca tu al metge per demanar hora, Bec.

BECCA: Molt bé.

La BECCA surt per telefonar al metge.

AMY: Noestic d'humor per fer creps. Qui és que volia creps?

NAT: La Bec.

AMY: Com m'agradaria tenir un cotxe.

SAM: Pots fer servir el meu.

AMY: És queestic tanfarta de no tenir res, fa cinc anys que porto la mateixa roba. Vull roba nova.

SAM: Jo et compraré roba.

NAT: Estàs guapa.

AMY: No ho ha sentit ningú.

SAM: Sentir el què, Amy?

AMY: Oblida-ho, hòstia, oblida-ho, i prou.

SAM: Jo hauria vingut si hagués sentit alguna cosa.

AMY: Tu no ho has sentit, Nat?

NAT: El què?

AMY: No m'has sentit, a mi?

NAT: Uhhmm...

AMY: I ell? Ell m'ha sentit? (*El NAT es mira els peus.*) Bec!
Becca!!

BECCA: Tenim hora per al metge demà, a les tres de la tarda.

AMY: Has sentit alguna cosa rara aquesta nit?

BECCA: He sentit alguna cosa, però no sabia què era.

AMY: Hòstia. Necessito sortir d'aquí.

BECCA: Tenim hora, m'has sentit? A les tres de la tarda, demà.

NAT: Què has volgut dir, Amy? Què?

AMY: No vull anar al metge. No tinc res per posar-me per anar al metge. Tinc forats a les sabates...

SAM: Ja et vaig dir que jo l'acompanyaria al metge.

BECCA: Només aniré al metge amb l'Amy.

AMY: No tinc res per llegir.

NAT: No entenc res del que està passant, què està passant?

(Al SAM:) Hauries d'haver-hi anat, tughh... t'ho vaig dir.

AMY: Molt bé, home, això és collonut, collonut!

SAM: Mira, Amy, tinc un regal per a tu...

AMY: Què? No era prou "segur"?

SAM: Ei.

AMY: Dones jo no em sento gaire "segura" en aquest moment.
Cagat.

NAT: Què és segur?

AMY: Això és segur, casa nostra, jo, jo sóc segura. Oi que sí, Sam? Oi que sí? Més segur que el Mèxic dels collons, oi que sí, Sam? Oi que sí?

SAM: Ei.

BECCA: T'estàs portant com la mare, Amy.

SAM: Calma't, Amy, vine aquí. Aquesta nit et convido, serà especial, sortirem tu i jo sols.

Silenci.

NAT: Amy?

AMY: De veritat?

SAM: Sí, vull parlar amb tu...

AMY: Em convidaràs a sortir?

SAM: Sí.

AMY: Sortirem?

SAM: Sí.

AMY: Ara?

SAM: Ara no. (S'acosta a ella, li posa les mans sobre les espatlles, l'acaricia.) Primer has d'acabar de fer l'esmorzar,

després has de fer un passeig amb el Nat, i després sortirem amb el cotxe, hi ha unes quantes coses que vull parlar amb tu.

NAT: On la portaràs?

SAM: Vull una mica d'intimitat, he de parlar amb l'Amy.

NAT: La tornaràs?

BECCA: Burro, és clar que la tornarà. Hem d'anar al metge, demà. Jo i l'Amy. Serà divertit.

AMY: És veritat?

SAM: Ostres, és clar que és veritat, ja ho veuràs, ja ho veuràs, de què et vull parlar.

L'AMY comença a fer l'esmorzar.

AMY: M'agradaria molt sortir.

SAM: Sí, ja ho veuràs com t'agradarà. (*Li fa un petó, ella està davant dels fogons.*) M'agrada mirar-te mentre fas l'esmorzar, com si fos l'home de la casa, ostres, va, dóna'm una cervesa, Bec.

La BECCA li dóna una cervesa.

Becca: Tu també pots venir al metge, però només si ve l'Amy, tots tres.

NAT: Per què ha d'anar al metge?

SAM: Us portaré a totes dues al metge, i després farem un gelat. Ho celebrarem, el paradís, el Marroc.

AMY: M'agradaria molt sortir.

Fosc.

Escena deu

El SAM i l'AMY, a l'aire lliure. Caminen.

AMY: On anem?

SAM: A dalt d'aquest turó, hi ha un lloc maco, per parlar.

AMY: Ja el conec, aquest turó. (*L'AMY mira enllà. Hi ha una bona vista. Respira profundament.*) Sents l'olor? D'aquell arbre?

SAM: Sento una olor.

AMY: Es diu sumac, és un arbre que fa olor d'esperma. Quan anava a l'institut sempre veníem fins aquí amb cotxe, només per olorar-lo, al·lucinats.

SAM: Vaja.

AMY: Sí. Érem adolescents. Ens feia riure. S'hi està molt bé, aquí.

SAM: Sí.

AMY: I?

SAM: Amy.

AMY: Sí, Sam.

SAM: Estàs guapíssima.

AMY: De veritat?

SAM: Et compararé sabates noves.

AMY: És igual, aquí s'hi està molt bé.

SAM: Sí.

AMY: I?

SAM: Què?

AMY: Tinc els nervis a flor de pell.

SAM: Jo també.

AMY: Em vaig espantar pel que et vaig fer a l'esquena.

SAM: Hòstia, i em vas fer mal.

AMY: De vegades em torno boja, oi?

SAM: Sí, però ara ja no té importància.

AMY: Ara?

SAM: Sí.

AMY: Per què?

SAM: Perquè, perquè... Vull que fem una cosa especial, tu i jo.

AMY: Ah.

SAM: Sí.

AMY: No ho sé.

SAM: No ho saps.

AMY: Merda, el cor em va a mil. L'altra nit, quan et vaig olorar, Sam, quan vaig olorar tota aquella...

SAM: A mi també.

AMY: I ells, què?

SAM: Em sembla que els agradarà.

AMY: No, no els agradarà. Es poden morir sense mi.

SAM: Sense tu?

AMY: Et sembla que seré capaç de deixar de pensar en ells?

No ho sé, no sé si podria viure amb això, però potser tu em podries ajudar...? Hauria d'oblidar-ho tot. Potser tu podries fer que m'oblidés de tot.

SAM: Ens tindran a tots dos, jo seré bo per a ells. Ho vull, m'entens, una família, una família, hòstia. Si això de la Becca va malament, ens n'ocuparem plegats.

Silenci, mentre l'AMY intenta entendre el que ell ha dit.

AMY: Una fam... què?

SAM: Va, no m'ho facis dir.

AMY: Dir què? Dir què?

SAM: Espera. (*Va fins al cotxe, torna amb la capsa de sabates.*) Té, per a tu.

L'AMY obre la capsa. Està plena de sorra. Ella hi fica la mà, radiant, va agafant sorra i la deixa caure entre els dits.

AMY: Oh, Sam!

SAM: L'altre dia, em vaig despertar, i abans ja ho sabia, però

en aquell moment ho vaig saber de debò, vaig sortir, vaig fer aquella feina del teulat, i el vaig comprar, no és cap gran cosa, és petit, però ei, ha de ser per aquí. (*L'AMY agafa sorra amb el puny tancat, li rellisca entre els dits fins que li queda un anell, ella es queda mirant l'anell.*) Què, et vols casar amb mi?

AMY *es queda mirant l'anell, ho entén*: Oh.

SAM: Fins i tot podríem tenir un fill nostre, també. Aconseguiré feina. Et compraré roba. Roba i sabates.

AMY: Oh.

SAM: Què et sembla?

AMY: És que jo, començava a tenir idees, pel cap, començava a...

Li costa respirar.

SAM: Tants llibres, tantes idees, aquesta és una de les coses que m'agraden de tu, Amy.

AMY, *amb l'alè tallat*: Home, és una mica, no sé, què vol dir que ens casem?

SAM: Vol dir que tu et poses un vestit blanc ben maco i jo et poso un anell, i fem alguna cosa junts, m'entens, amb les nostres vides, alguna cosa realment important, ja m'entens.

AMY: I on viurem?

SAM: Al 208 de Flat Lane, casa teva, casa nostra.

AMY: És clar.

SAM: Sí. He pensat, no sé, que ha arribat el moment, i per què no, collons. Ens podríem casar el cap de setmana.

AMY: Aquest cap de setmana?

SAM: Mira, Amy, tindrem aquesta casa, no?, i per a mi serà molt més real que mai. Tu tindràs molt més temps per fer, no sé, el que t'agradi, llegir i tot això, saps, i tot serà com ha de ser, ja m'entens. Demà portarem la Bec al metge. (*L'AMY comença a riure.*) Què? Què? De què rius? Vol dir que sí?

AMY: Com puc haver pensat... em necessiten tant, saps, els pares, quan van marxar, merda, merda, merda.

El cos de l'AMY defalleix. El SAM la sosté.

SAM: Amy, Amy, això és la vida, la vida real; mira, jo també tinc una idea al cap.

AMY: Sí.

SAM: I sona bé, no et sembla, tu i jo?

AMY: Sí, i tant que sí.

SAM: Vinga, anem a casa.

L'AMY l'aparta amb força.

AMY: No ho sé, Sam, no sé si ho puc fer. No ho sé.

SAM: Hòstia, Amy, i jo exposant-me d'aquesta manera, merda.

AMY: No he dit que no. Només he dit que no ho sé.

SAM: Molt bé, molt bé, pensa-t'ho una mica. Ei, jo n'estic segur, estic segur que estarà bé. I tu també n'estaràs segura. N'estic convençut, i per això estic bé, veus? (*Allarga els braços cap a ella, li somriu.*) T'agrado, Amy, oi que sí?

AMY: Sí.

SAM: Tu m'agrades a mi.

Fosc.

Escena onze

L'endemà, a la cuina, a última hora de la tarda, primera hora del vespre. El NAT està assegut a taula. Entra l'AMY, damunt la roba de cada dia porta posat un vestit de núvia que no li acaba d'anar bé. Es queda dreta darrere del NAT, amb les mans sobre les espatlles d'ell, amb la mirada perduda endavant.

NAT: De vegades, de vegades estic sol aquí a casa i no trobo les coses, com si m'hagués oblidat on són les coses, i llavors penso que potser ha passat alguna cosa, no sé, com si un ovni m'hagués agafat i se m'hagués emportat d'aquí durant deu anys, i que he viscut tota una altra vida, i que després m'han tornat i per això em costa recordar la vida d'aquí, encara que de l'altra tampoc no me'n recordo gens. I em pregunto com devia ser abans. Potser tenia un altre aspecte, potser tenia una família, potser jo era l'alcalde o alguna cosa així, potser no em costava moure'm, sortir del llit. Llavors entres tu, Amy, i torno a saber on són les coses, perquè tu m'ho ensenyes. (*L'AMY acaricia les espatlles i els braços d'ell.*) Com m'agradaria notar-ho, però el meu cos està mort.

L'AMY passa endavant fins a situar-se de cara al NAT.

AMY: Què et sembla?

NAT: Per què t'has posat això?

AMY: El Sam m'ha demanat que em casi amb ell.

NAT: Oh.

AMY: Què et sembla?

NAT: T'està bé, estàs guapa.

AMY: Què et sembla això de casar-me?

NAT: Se t'emportarà d'aquí?

AMY: No, vol que visquem aquí, tots, una gran família feliç.

NAT: I tu també ho vols?

AMY: Potser. Se'm fa una mica estrany, saps, no hauria pensat mai...

NAT: Però ha de prometre que no se t'emportarà mai.

AMY: Aquest vestit era de la mare.

NAT: Sí. (*Un moment de silenci, com si el NAT i l'AMY fossin a un altre lloc.*) Torna'm a dir com és.

AMY: Qui?

NAT: La mare, torna'm a dir com és la mare.

AMY: Cabells castanys.

NAT: I els ulls?

AMY: Marrons.

NAT: I la pell?

AMY: No sé, pell.

NAT: Baixeta.

AMY: Sí.

NAT: I el pare?

AMY: Els odies?

NAT: Intento no fer-ho.

AMY: Creus que podries arribar a oblidar com sóc jo?

NAT: Nah. I tindries una criatura?

AMY: Ostres, no ho sé.

NAT: No estaria malament, una criatura.

AMY: M'agradaria anar de lluna de mel.

NAT: Per què?

AMY: Ho has de celebrar, sobretot si et cases, no et sembla?

NAT: I on?

AMY: A la platja o algun lloc així, no sé.

NAT: I nosaltres què farem?

AMY: Uns quants dies sí que us podríeu espavilar solets, no?

NAT: Quants dies es triga a morir-se de gana?

AMY: No us moriríeu de gana.

NAT: I tant que sí.

AMY: Només si ens estavelléssim amb el cotxe.

NAT: No, no, això no passarà.

AMY: O si em raptessin, o alguna cosa així.

NAT: Això no et pot passar mai, a tu.

AMY: Però si em passés, tampoc no us moririeu de gana.

NAT: I tant que ens moriríem de gana.

AMY: El que passa és que de vegades trobo a faltar alguna cosa...

NAT: Què?

AMY: No ho sé. No ho sé. (*Fa una volta ràpida per ensenyar el vestit.*) Va, de veritat, estic impressionant o què?

NAT: Et va una mica gran.

AMY: Massa gran per posar-me'l?

NAT: Nah, estàs preciosa.

AMY: Sí?

NAT: Sí, Amy.

Una pausa.

AMY: Millor que me'l tregui, ara, abans que arribin.

Es treu el vestit, el plega amb molta cura i el torna a desar dins d'una capsa gran i masegada.

NAT: Amy?

AMY: Sí?

NAT: Com és, l'amor?

AMY: Què?

NAT: Com és, estar enamorat?

AMY: Oh. És fantàstic.

NAT: Tant de bo ho pogués sentir.

AMY: Tu estàs enamorat de mi, no?

NAT: Però això es diferent.

AMY: No, no ho és. És exactament igual.

Entren el SAM i la BECCA amb un pastís gelat.

SAM: Va, nois! Comença la festa!

NAT: El cristià aquell que et vaig dir, diu que totes les persones són al món per una raó, i tu tens sort, perquè tu sí que tens aquesta raó i està bé. El cristià vol venir aquí i coneixet. Pel que li he explicat, li agrades molt.

BECCA, *agafant plats i forquilles*: Com és que no vol venir a coneixe'm a mi?

NAT: No està preparat per a això.

BECCA: Potser estic malalta.

NAT: Sí, segur.

BECCA: Tinc coàguls de sang, oi que sí? Amy? Sam? Hem anat al metge.

SAM: És veritat.

AMY: Gràcies per acompanyar-nos.

SAM: L'Amy tenia tanta por que s'ha quedat al cotxe.

AMY: Ja t'ho vaig dir, odio els metges de merda.

NAT: Però no està malalta, no senyor.

BECCA: Em faran unes proves. Potser és un virus.

NAT: Nah.

BECCA: Tinc la sang fluixa.

NAT: No, no i no.

BECCA: És veritat, és veritat, la-la-li, la-la-la.

L'AMY juga amb el pastís.

AMY: Al cotxe, he resat.

El SAM s'acosta a ella, li fa un petó.

NAT: L'hi comentaré al cristià.

BECCA: Em faran proves, i passi el que passi, vosaltre em cuidareu, i segurament no és res.

SAM: Jo també sé el que és, estar al cotxe i resar.

AMY, *al SAM*: Com t'imaginaves que seria, la vida, quan eres un nen?

SAM: No ho sé.

AMY: Vull dir quan eres petit i t'imaginaves com series de gran...

SAM: M'imaginava que seria millor. Que trobaria una noia com tu.

AMY, *somrient*: Va, home.

BECCA: Auuu, que és mono.

SAM: I tu, què t'imaginaves?

AMY: Ah, no ho sé. Una mena de pel·lícula, suposo. Ningú no es posava malalt, ningú no desapareixia. I un feia les coses perquè volia, no perquè les hagués de fer. Ara ja no ho sé. La gent es posa malata, desapareix, es mor, i el que has de fer, l'única cosa que pots fer per no rebentar per dintre, és aguantar.

BECCA: Què t'hi jugues que la mare, per dintre, té una bola de ferro així de grossa.

AMY: Sam?

SAM: Digues, vida.

L'AMY s'aixeca. Va per sortir de la cuina.

AMY: Suposo que sí que em casaré amb tu.

Tots deixen de menjar, miren cap a ella. L'AMY surt.

SAM: Què?

La segueix fora de la cuina, el NAT i la BECCA es queden asseguts.

BECCA: Uau. (*Treu un porro de la butxaca i l'encén.*) Jo em moro de ganes de casar-me.

NAT: És necessari que fumis això?

BECCA: És un cigarro especial i prou.

NAT: Segur. Saps què, l'Amy m'ho ha estat comentant tot, m'ha demanât la meva opinió, mentre vosaltres éreu fora.

BECCA: El Sam me l'ha demanat a mi. Però no em sembla tan estrany, saps, perquè sempre he tingut una mena de poders, no? Doncs l'altre dia vaig somiar que tots quatre vivíem en una petxina que flotava per l'oceà. Va ser un somni tan bonic.

NAT: Jo no somio mai, quan dormo.

BECCA: L'hòstia de bonic.

NAT: Estàs col·locada.

BECCA: Mm.

NAT: Potser l'Amy tindrà una criatura?

BECCA: No. Al final del somni, la petxina es feia molt pesada i començava a enfonsar-se, però d'aquest tros me n'he oblidat.

Fosc.

Escena dotze

Flaixos de llums de colors. Una festa en una altra ciutat, una altra nit... La BECCA balla, sona alguna cosa com ara Feeling So Real, de Moby. Primer balla lentament. Va accelerant-se i accelerant-se fins a ballar desenfrenadament, fent-se cops als braços i les cames amb els punys, fent-se mal. La música es va perdent i la BECCA cau a la pista de ball feta una bola.

Escena tretze

L'AMY i el SAM a l'habitació, la nit abans del casament.

SAM: Demà seràs la senyora Sam.

AMY: Demà podria estar morta.

SAM: Què?

AMY: És broma.

SAM: Fas unes bromes més tontes, Amy...

AMY: Has estat enamorat alguna vegada, Sam?

SAM: Quina mena de pregunta és aquesta?

AMY: Què se sent?

SAM: Estic enamorat de tu.

AMY: Què se sent?

SAM: Tu ho sents, no?

AMY: És clar. El que passa és que vull saber què sents tu.

SAM: Sento... No ho sé. Em sento com al paradís.

AMY: I com és, el paradís?

SAM: És, és com estar una mica col·locat tota l'estona.

AMY: I com és, això?

SAM: No ho sé, Amy.

AMY: No trobaràs a faltar el cotxe, anar d'aquí cap allà?

SAM: No.

AMY: Anirem de lluna de mel, oi que sí?

SAM: I tant, quan ens haguem instal·lat, quan tinguem uns quants diners.

AMY: No hi anirem de seguida?

SAM: No és fàcil marxar sense més. Jo hi estic bé, aquí.

AMY: Podríem anar a Florida.

SAM: Sí.

AMY: I trobar-nos per casualitat amb la mare i el pare.

SAM: Això sí que seria un xoc.

AMY: Però no passarà, oi?

SAM: Podem anar a Florida d'aquí a un parell de mesos, potser.

AMY: El problema és que podríem tenir un accident de cotxe.

SAM: No, si conduexo jo.

AMY: Em podrien matar.

SAM: Amy, calma't, només ens casem. Estàs feta un sac de nervis.

AMY: És veritat que estic nerviosa.

SAM: Vine aquí. (*Ella ho fa.*) Senyora Sam.

AMY: Parla'm de Mèxic.

SAM: No. (*Li fa un petó.*) Hòstia, marit i muller, digue-ho.

AMY: Marit i muller. (*Ell riu. Li fa un altre petó.*) Sam?

SAM: Dignes, vida.

AMY: Aquella nit que jo plorava, i que tu em vas sentir, no vas poder entrar, oi?

SAM: Ja no ploraràs mai més.

AMY: No vas poder entrar. Tu no te'm pots emportar d'aquí.
Tu vols una família.

SAM: Ja tenim una família.

AMY: Vés-te'n a la merda, Sam.

SAM: Ei, ja n'aprendré, aprendré què he de fer si tu plores.

AMY: Vés-te'n a la merda, Sam.

SAM: Què?

AMY: Dic que te'n vagis a la merda.

SAM: Et cuidaré. Et faré sentir segura, i tu, tu faràs el mateix per mi, perquè tu no saps el que és viure a la carretera, Amy, no en tens ni idea.

AMY: Vas anar mai a Mèxic, Sam? (*Ell no contesta.*) Sam?
(*Ell no contesta.*) On són les claus del cotxe?

SAM: Al calaix. (*L'AMY va fins a la calaixera, agafa les claus, les té a la mà.*) Amy.

AMY: Les podria agafar i me'n podria anar a Florida. Me'n podria anar a Florida en cotxe ara mateix...

SAM: Amy.

AMY: ... Perquè tot és una puta merda, tot. N'estic fins als collons, et deixaré aquí, amb tot això, eh, a veure, què et semblaria? A tu, a tu, imbècil, més que imbècil! Merda, no sé ni com s'hi va, a Florida!

SAM: Doncs compra't un mapa!

AMY: Que em compri un mapa. Un mapa, sí.

SAM: Va, vés!

AMY: Doncs sí, em compraré un mapa, hòstia! És que no ho has pensat mai, Sam, qui seria, jo, sense tota aquesta merda? Qui seria?

SAM: No series ningú!

Un moment de pausa.

AMY: T'odio, us odio a tots.

Fosc.

Escena catorze

A la cuina. El NAT i la BECCA juguen a dames.

NAT: No he pogut dormir.

BECCA: Jo he somiat que se'ns cremava la casa, però no passava res. Perquè teníem una casa nova esperant-nos a l'altra punta del carrer.

NAT: Tinc por de no poder fer tot el camí pel passadís fins a l'altar.

BECCA: Si vols ho faig jo.

NAT: Jo sóc qui l'ha d'entregar al nuvi, si és que algú ho ha de fer.

Entra el SAM.

SAM: Bon dia, família.

NAT i BECCA: Bon dia.

SAM: Aquest matí cuino jo.

Es posa el davantal de l'AMY.

BECCA: Em menjaria uns ous.

SAM: Ous, eh?

Va fins a la nevera, en treu els ous. Comença a trencar-los i batre'ls, fent un merder.

NAT: Encara escric, escric sobre la meua vida dins de l'ovni.
(*La BECCA treu un porro, l'encén.*) Una altra vegada no, sisplau.

BECCA: Aquesta nit ho celebraré, ho celebraré per vosaltres, a Pennsilvània, al país dels amish, si et sembla bé, Sam.

SAM: Em podries dir pare.

BECCA, *fent-li l'ullet*: Com vols que et digui pare?

SAM: Per què no?

NAT: Què hi passa, al país dels amish?

BECCA: Una *rave*.

NAT: Al país dels amish?

BECCA: Sí, és total.

NAT: Res, no queda res intacte, és fastigós. Em dones un vas d'aigua?

SAM: I tant.

BECCA: A mi també. Hi ha cacauets?

SAM: Abans d'esmorzar no, s'ha de començar bé el dia, saps, ous, *bacon*, torrades. Em dones una calada?

La BECCA li passa el porro.

NAT: L'Amy on és?

SAM: A la dutxa.

BECCA: Està nerviosa?

SAM: Sí.

Entra l'AMY amb el vestit de núvia en tota la seva esplendor.

AMY: Bon dia.

SAM: Bon dia, vida.

AMY: Com estic?

NAT: Estàs preciosa.

SAM: És veritat.

AMY: Segur?

NAT: Tant de bo jo em pugués casar amb tu.

BECCA: Eeeecs...

AMY *estira les mans fins al NAT i la BECCA*: El pare i la mare van tenir uns nens fanàstics.

BECCA: I ara resulta que són teus, oi que té gràcia?

AMY: Sí. (*Somriu amb un somriure molt, molt lent, i es gira cap al SAM.*) Estàs fent l'esmorzar tu?

SAM: Sí senyor.

AMY: Quin merder.

SAM: Ja milloraré.

AMY: Ja ho faig jo.

SAM: Segur?

AMY: Sí.

El SAM es treu el davantal, el dona a l'AMY. Ella se'l posa molt lentament. El SAM l'ajuda. Els nois observen. El SAM s'asseu a taula, fa una altra calada del porro de la BECCA. L'AMY va cap a la cuina.

NAT: I com serà, quan ja estiguen casats? (*Ningú no contesta.*) Amy, Ame, Ames, com serà?

AMY: Serà igual, només que serem dos. T'acompanyarem a caminar. Menjarem. Tu miraràs la tele. La Becca ballarà. Jo llegiré. El Sam es beurrà una cervesa. Anirem al metge una vegada i una altra si és necessari. Ens espavilarem, aguantarem, tirarem endavant, i ho farem junts, tirarem

endavant, junts, perquè som una família. Som una família. Potser algun dia, quan ens morim, anirem al paradís i tornarem a veure tot això, veurem tot el que hem fet aquí, i somriurem. Perquè això és la vida, la vida real, això, fer això, fer-nos sentir segurs els uns als altres, això és el que farem. És l'únic que podem fer. (*L'AMY acaba de cuinar; es gira cap a la taula.*) L'esmorzar és a punt.

L'AMY serveix l'esmorzar. Observa com el SAM, el NAT i la BECCA es posen sal als ous, agafen el ketchup, etc. Finalment ella també s'asseu a taula amb ells...

Fi

Just la fi del món

Jean-Luc Lagarce

Traducció de
Jaume Melendres

Aquesta obra va ser estrenada el 22 de juliol del 2003 al Teatre Tantarantana de Barcelona sota la direcció de Roberto Romci, amb ajudantia de direcció d'Antonio Morcillo, escenografia de Quim Roy, vestuari de Meritxell Muñoz, il·luminació de Toni Rueda i banda sonora de David Ruano, interpretada per Lurdes Barba, Gemma Sangerman, Mercè Martínez, Albert Triola i Òscar Muñoz.

PERSONATGES

LOUIS. *34 anys.*

SUZANNE. *La seva germana. 23 anys.*

ANTOINE. *El seu germà. 32 anys.*

CATHERINE. *Dona d'Antoine. 32 anys.*

LA MARE. *Mare de Louis, Antoine i Suzanne. 61 anys.*

Tot això passa a casa de la Mare i de Suzanne (un diumenge, evidentment) o potser més aviat al llarg de gairebé un any sencer.

PRÒLEG

Escena 1

LOUIS: Més tard, l'any següent
—la meva hora havia d'arribar—
tinc gairebé trenta-quatre anys i és a aquesta edat que he de
morir-me,
l'any següent,
feia mesos que esperava sense fer res, fent tota mena de tram-
pes,
molts mesos esperant que tot s'acabés del tot,
l'any següent,
com quan només goses moure't
una mica
al davant d'un perill extrem, imperceptiblement, mirant de

no fer soroll o un gest massa violent que pugui despertar l'ene-
mic i et destrueixi de cop,
l'any següent,
malgrat tota
la por,
corrent aquest risc i sense cap esperança de sobreviure,
malgrat tot,
l'any següent,
vaig decidir anar-los a veure, tirar enrere, retrocedir, seguir
les petjades que jo mateix havia deixat i fer el viatge,
per anunciar, poc a poc, amb molt de compte, amb compte i
precisió
—així ho erec—
poc a poc, amb calma, amb tota tranquil·litat
—no m'ha considerat sempre tothom, i ells sobretot un home
tranquil?—
per anunciar,
dir,
només dir,
la meva mort imminent i irremeiable,
anunciar-la jo mateix, ser-ne l'únic missatger,
i que semblés
—potser és això el que sempre he volgut, volgut i decidit, en
qualsevol circumstància i des de tan enrere com goso recor-
dar—
que semblés que també ara jo podia decidir,
fer-me creure a mi mateix i als altres, ells sobretot, tu, vosal-
tres, ella, tots aquells que encara no conec (massa tard, però
què hi vols fer),
fer-me creure a mi mateix i als altres per darrera vegada que
era responsable de mi mateix i això fins a l'extrem de ser el
meu propi amo.

PRIMERA PART

Escena 1

SUZANNE: És la Catherine.

Aquesta és la Catherine.

Catherine, és el Louis.

Aquí tens el Louis.

Catherine.

ANTOINE: Suzanne, si et plau, deixa'l, deixa'l passar.

CATHERINE: Està contenta.

ANTOINE: Com un gos faldiller.

LA MARE: No m'ho diguis, que acabo de sentir, és veritat, no me'n recordava, no em digueu que no es coneixen.

Louis, no coneixes la Catherine? No em diguis que no us coneixeu, no us heu vist mai, mai dels mais?

ANTOINE: Però com vols que? Ho saps molt bé.

LOUIS: Estic molt content.

CATHERINE: Sí, jo també, és clar, jo també.

Catherine.

SUZANNE: No li dones la mà?

LOUIS: Louis.

La Suzanne ho ha dit, ho acaba de dir.

SUZANNE: Li dones la mà, ell li dona la mà. Que no li penses donar la mà? No es donaran la mà, semblen estrangers.

Aquest noi no canviarà, sempre l'he vist igual,
no canvies, Louis,

aquest noi no canvia, és exactament així com el recordo, sempre igual, aquest noi,

i amb ella, amb la Catherine, de seguida us entendreu, és la mateixa de sempre, segur que us enteneu.

No li donis la mà, fes-li dos petons.

Catherine.

ANTOINE: Suzanne, s'acaben de conèixer!

LOUIS: Dos petons, té raó, puc?, encantat, em permet?

SUZANNE: No ho deia, jo? Se'ls ha de dir tot.

LA MARE: I ara que ho penso, qui m'havia ficat aquest idea al cap? És clar que ho sabia. Però sóc així, mai no hauria pogut imaginar que no es coneguessin,

que no us coneixíeu,

que la dona del meu altre fill no conegués el meu fill,

mai no ho hauria imaginat, això,

era impossible de pensar.

Vivíu d'una manera ben estranya.

CATHERINE: Quan ens vam casar no va venir i després no hi ha hagut ocasió.

ANTOINE: Ho sap perfectament.

LA MARE: Sí, no cal que m'ho expliqui, quina bestiesa, no sé per què ho preguntava,

ho sé tan bé com vosaltres però no ho recordava, havia oblidat tots aquests altres anys,

quina memòria la meva, vet aquí què volia dir.

SUZANNE: Ha vingut en taxi.

Jo era a la part del darrere de la casa i he sentit un cotxe, m'he pensat que t'havies comprat un cotxe, no se sap mai, seria lògic.

Jo t'esperava i el soroll del cotxe, del taxi, immediatament he sabut que eres tu, he anat a veure, era un taxi, has vingut en taxi des de l'estació, ja ho havia dit, i no m'agrada gens, hauria pogut venir a buscar-te, tinc cotxe jo,

si m'haguessis trucat hauria vingut a buscar-te de seguida, només calia que m'avisessis i m'esperessis en un bar.

Jo ja ho havia dit que faries això, els ho he dit,

que agafaries un taxi,

però tots han cregut que sabies què et convenia més.

LA MARE: Ha anat bé, el viatge? No t'ho he preguntat.

LOUIS: Estic bé.

No en tinc de cotxe, no.

I tu, com estàs?

ANTOINE: Bé.

I tu?

LOUIS: Estic bé.

No cal exagerar. No era un viatge a l'altra punta del món.

SUZANNE: Ho veus, Catherine, ja t'ho deia jo,

el Louis és així,

no fa petons a ningú,

sempre ha sigut igual.

Ni al seu propi germà.

ANTOINE: Suzanne, para d'emprenyar!

SUZANNE: T'he dit alguna cosa, jo?

No t'he dit res, jo no li he dit res a ell,

parlava amb tu, potser?

Mamà!

Escena 2

CATHERINE: Són a casa de l'altra àvia,
no ho podíem pas saber, que vostè vindria,
ella no ho hauria admès, que la privéssim dels seus néts.
Haurien estat encantats de veure'l, d'això no en tinc cap dubte
—oi?—,
i a mi també, i també a l'Antoine,
ens hauria agradat molt, evidentment, que per fi el coneguessin.
No se'l poden ni imaginar.

La gran té vuit anys.
Diuen, però jo no me n'adono,
no sóc qui millor pot saber-ho,
tothom ho diu,
es diu,
i a mi aquestes coses no em semblen lògiques
—només una mica, com ho diria?, és parlar per parlar,
oi?—,
no ho sé,
diuen, i no els penso contradir, que s'assembla a l'Antoine,
que és clavada a ell, en noia,
el seu retrat.
Sempre es diuen coses així, es diu de tots els nens, i jo no ho
sé, però per què no?
LA MARE: El mateix caràcter, el mateix caràcter fastigós,
els dos fan parella, són igual d'obstinats.
Així com ara és ell, serà ella de gran.
CATHERINE: Vostè ens va enviar una nota,
em va enviar una nota, una targeta, i un ram de flors, me'n
recordo.
Era, va ser, una atenció molt amable per part seva i li ho vaig
agrair, però de fet
vostè no l'ha vist mai.

I no és avui, sigui com sigui, no, no és pas avui que tot això canviarà.

Li ho explicaré.

Havíem, hem, enviat una fotografia seva —tan petita, tan menuda, és un bebè, quines bestieses!—

i a la fotografia no s'assembla gens a l'Antoine, no gens, no s'assembla a ningú,

quan ets tan petit no t'assembles a res,

no sé si vostè la va rebre, la foto.

Avui és molt diferent, una noia, com qui diu, no la reconeixeria pas,

s'ha fet gran i té cabells.

Llàstima.

ANTOINE: Deixa-ho estar, l'avorreixes.

LOUIS: No, no,

per què ho dius això, no ho diguis això.

CATHERINE: Us avorreixo, avorreixo a tothom amb tot això, nois,

jo que em pensava que era interessant.

LOUIS: No sé per què ho ha dit, això,

no ho entenc,

per què m'ho has dit, això?

És cruel, no cruel no, desagradable.

Tot això no m'avorreix gens, els meus fillols, nebots, els meus nebots, no són els meus fillols, els meus nebots, la me-va neboda, tot això m'interessa molt.

I també hi ha un nen que es diu com jo.

Louis?

CATHERINE: Sí, li prego que em perdoni.

LOUIS: M'agrada molt, m'emociona, em va emocionar molt.

CATHERINE: Un nen, és veritat.

Un nen que té

ara sis anys.

Sis anys?

No ho sé, quants si no?

Es porten dos anys, dos anys de diferència.

Què més podria afegir?

ANTOINE: Jo no he dit res,

i no em miris així!

No veus com em mira?

He dit alguna cosa, jo?

El que he dit no ha de, no t'hauria de, em sents, d'impedir-te,
no he dit res que et pugui molestar,

està traspalsada,

gairebé no et coneix de res i ja està traspalsada.

La Catherine és així.

Jo no he dit res.

Ell t'escolta,

t'interessa?

T'escolta, acaba de dir-ho,

tot això l'interessa, els nostres fills, els teus fills, els meus fills,

tot això li agrada,

t'agrada, oi?

Se'l veu apassionat, sí, apassionat per aquesta descripció de
la nostra progenitura,

li agrada aquest tema de conversa,

no sé què m'ha agafat,

no li he vist a la cara res que em fes pensar que s'avorrís,

ho he dit així, sense pensar, de cop i volta.

CATHERINE: Sí, no, no és això el que pensava.

LOUIS: És lamentable, no està gens bé.

tot això em fa sentir fatal,

perdona,

perdonen,

no tinc res a retreure't, però tu m'has fet sentir malament i ara,

ara,

em sento malament.

ANTOINE: Al final, serà per culpa meva.

Un dia perfecte.

LA MARE: Ella parlava del Louis,
Catherine, tu parlaves del Louis,
el nen.

Deixa'l estar, ja saps com és.

CATHERINE: Sí. Perdó. Deia
que es diu com vostè, però en realitat...

ANTOINE: Ho sento.

I ja està bé, dic que ho sento, no he dit res, tothom reconeix
que no he dit res,
però tu para de mirar-me així,
he dit, francament, francament,
alguna cosa lletja?

CATHERINE: Ho he sentit.

Ja t'he sentit.

Deia que més aviat li vam posar,
l'origen és més aviat aquest
—m'explico—

li vam posar sobretot el nom del seu avi i fatalment, per de-
ducció.

ANTOINE: Els reis de França.

CATHERINE: Escolta, Antoine,
escolta'm bé, ja callo, tot això m'és ben igual,
explica-ho tu, si vols!

ANTOINE: Jo no he dit res,
era una broma,
si un dia com avui no es pot fer ni una broma...

LA MARE: És un acudit, un acudit que ja ha fet moltes vegades.

ANTOINE: Explica-ho.

CATHERINE: És diu com el vostre pare,
crec, creiem, vam creure, crec que està molt bé,
a l'Antoine li agradava, és una idea al qual, a la qual, una
idea que li semblava important,
i jo no hi tinc res en contra
—no és pas un nom que em desagradi.

A la meua família, hi ha la mateixa mena de tradicions, potser no tan respectades, no ho sé del cert, només tinc un germà, fatalment, no és el gran, o sigui que el nom dels pares o del pare del pare del nen mascle, el primer noi, totes aquestes històries.

I a més,

i com que vostè no tenia nens, com que no té nens,

—hauria sigut lògic, ho sabem...—

tal com volia dir:

però com que vostè no té fills

i l'Antoine diu,

ho dius, ho has dit,

l'Antoine diu que vostè no en tindrà

—no és que em vulgui ficar a la seva vida però em sembla que té raó. A una certa edat, tret d'excepcions, es deixa córrer, es renuncia—

com que vostè no té fills,

vet aquí la qüestió,

era lògic

(lògic no és la bona paraula per a una cosa normalment feliç i solemne, el bateig de les criatures, vaja)

era lògic, suposo que se m'entén,

podria semblar una simple tradició, coses antigues, però també en vivim, d'això,

semblava lògic,

vam pensar, que li posaríem Louis,

com el seu pare, o sigui com vostè, de fet.

Em sembla que a la seva mare també li agrada.

ANTOINE: Però tu segueixes sent el gran, això no ho discuteix ningú.

LA MARE: Llàstima realment que no el puguis veure. I si tu...

LOUIS: I quan va néixer aquest nen,

com ho heu dit? "L'hereu mascle"? No vaig enviar cap targeta?

ANTOINE: Oh, merda, no és pas d'això que ella parlava!

CATHERINE: Antoine!

Escena 3

SUZANNE: Quan vas marxar
—no me' recordo gens, de tu—
no sabia que marxassis per tant de temps, no hi vaig donar
importància,
no em vaig preocupar,
i em vaig trobar sense res.
Et vaig oblidar força de pressa.
Jo era petita, jove, tal com diuen, era petita.

No està bé que marxassis,
per tant de temps,
no està bé i no està bé per a mi
i no està bé per a ella
(ella no t'ho dirà)
ni tampoc està bé, d'una certa manera,
per a ells, l'Antoine i la Catherine.
Però tampoc
—no crec equivocar-me—
però tampoc no deu ser, no deu haver sigut, no deu ser bo per
a tu tampoc,
tampoc per a tu.

De vegades deus haver,
encara que mai no ho confesses,
encara que no ho confessis mai
—i es tracta ben bé d'una confessió—
de vegades tu també deus haver
(és això el que dic),
tu també
deus haver-nos necessitat i et deu haver sabut greu no poder
dir-nos-ho.
O, més hàbilment

—crec que ets un home hàbil, un home que podríem qualificar d'hàbil, un home “ple d'una certa habilitat”—
o més hàbilment, de vegades et deu haver sabut greu no poder fer-nos sentir aquesta necessitat que tenies de nosaltres i obligar-nos així a sentir-nos preocupats per tu.

De vegades ens escrivies cartes,
de vegades ens escrius cartes,
no són ben bé cartes, què són?
només quatre ratlles, quatre ratlles i prou, una o dues frases,
res, com ho diuen?
el·líptiques.

“De vegades ens escrivies cartes el·líptiques.”

Quan vas marxar, pensava
(això es el que pensava quan te'n vas anar),
quan era nena i quan tu ens vas abandonar (aquí comença tot),

pensava que el teu ofici, el que tu feies o faries,
el que desitjaves fer,
em pensava que el teu ofici era escriure (seria escriure)
o que, de tota manera

—i aquí tots nosaltres, aquí, ja ho saps, no pots no saber-ho, sentim una certa forma d'admiració, és la paraula exacta, una certa forma d'admiració per tu a causa d'això—,

o que, de tota manera,
si en tenies necessitat,
si en senties la necessitat,
si en senties de cop l'obligació o el desig, sabries escriure,
fer servir això per sortir d'un mal pas o anar encara més lluny.

Però mai, pel que fa a nosaltres,
no aprofites aquesta possibilitat, aquest do (es diu així, és una mena de do, em sembla, rius)
mai, pel que fa a nosaltres, no fas servir aquesta qualitat

—la paraula és aquesta, i ben curiosa tractant-se de tu—
mai fas servir aquesta qualitat que tens, amb nosaltres, per a
nosaltres.

Mai no ens en dónes proves, no creus que en siguem dignes.
Només per als altres.

Aquestes quatre ratlles

—les frases el·líptiques—

aquestes quatre ratlles sempre les escrivies en postals

(ja en tenim una col·lecció envejable)

com si volguessis fer-nos creure que sempre estaves de vacan-
ces,

no ho sé, és així com jo ho veia,

o potser com si, d'entrada,

volguessis reduir el lloc que ens dedicaries

i que les frases sense importància que ens escrius les pot llegir
tothom.

“Estic bé, i espero que vosaltres també.”

I fins i tot en una ocasió com aquesta,

fins i tot per donar una notícia tan important per a nosaltres,

per a tots plegats, encara que els altres no t'ho diguin,

només has escrit, també aquest cop, unes breus indicacions

d'hora i de lloc en una postal comprada, segur, en un estanc i

amb la foto, si no recordo malament, d'una urbanització de

la l'àrea metropolitana en vista aèria, i en primer pla el re-

cinte d'un parc d'exposicions.

Ella, la teva mare, la meva mare,

diu que has fet, que sempre has fet

des del dia que ell va morir,

que has fet i sempre fet el que havies de fer.

Sempre ens ho repeteix

i si per casualitat, posem per cas, ni que sigui una mica, si

gosem insinuar que potser,

com ho podria dir?

que no sempre has estat gaire present,

ella contesta que “has fet i sempre fet el que havies de fer”,
i nosaltres callem, qui ho pot saber?

no en sabem res, de tu.

Suposo, suposava i l'Antoine pensa com jo
i m'ho va confirmar quan em va dir que en aquest punt, com
en molts altres, ja tenia edat per entendre les coses,
que mai no has oblidat les dates essencials de les nostres vi-
des,

els aniversaris siguin de qui siguin,
que sempre has estat al costat d'ella d'una certa manera,
i que no tenim cap dret a retreure't la teva absència.

És estrany,

jo volia ser feliç i ser-ne amb tu
—ho decideixes i t'hi prepares—
i t'ompló de retrets i tu m'escoltes,
sembla que m'escoltes sense interrompre'm.

Segueixo vivint aquí amb ella.

L'Antoine i la Catherine, amb els nens
—sóc la padrina del Louis—,
tenen una caseta, un xalet anava a dir,
no sé per què et deuen agradar (em penso) aquests petits ma-
tisos, una caseta, vaja,

com molta altra gent, a uns quants quilòmetres d'aquí, no
gaire lluny, a tocar de la piscina descoberta del poliesportiu,
agafes el 9 i després el 62, camines una mica i ja hi ets.

Està bé, a mi no m'agrada gens, no hi vaig mai però està bé.

No sé per què,

parlo

i gairebé em fa venir ganes de plorar

tot això,

que l'Antoine visqui a tocar de la piscina.

No, no m'agrada,

és un barri més aviat lleig, fan moltes reformes però no serveix de res,
 no m'agrada gens el lloc on viu, és lluny,
 no m'agrada,
 sempre vénen ells, nosaltres no hi anem mai, allà.
 Aquelles postals les hauries pogut triar millor, no sé com dir-t'ho, les hauria enganxat a la paret, les hauria pogut ensenyar a les meves amigues!

Bé. No passa res.

Segueixo vivint aquí amb ella. Me'n voldria anar, però per ara no és possible,
 no sé com explicar-ho,
 com dir-ho,
 o sigui que no ho dic.

L'Antoine creu que encara tinc temps,
 sempre diu coses així, ja ho veuràs (ja te'n deus haver adonat),

diu que no em puc queixar,
 i realment, si ho penses

—i per cert hi penso, i ric, mira, tot això em fa riure—,
 realment no em puc queixar, i no ho faig.

No me'n vaig, em quedo,

visc on sempre he viscut però no estic malament.

Potser

(qui les pot endevinar, aquestes coses?)

potser la meva vida serà sempre així, i m'he de resignar,
 bé vaja,

hi ha molt gent, gairebé tothom.

Hi ha gent que es passa tota la vida al mateix lloc on ha nascut

i on ja havien nascut els seus pares,

no creuen que sigui cap desgràcia,

cal conformar-se,

o almenys no són desgraciats per culpa d'això, qui ho podria saber,

i potser aquesta vida és el meu destí,
destí quina paraula.
Visc en un segon pis, tinc una habitació per a mi, la de sempre,
i també l'habitació de l'Antoine
i la teva també si vull,
però d'aquesta no en fem res,
és com l'habitació dels mals endreços, no ho dic per ofendre,
hi posem les rampoines que ja no serveixen i que no gosem
llençar,
i en certa manera,
és molt millor,
tal com diuen tots quan es fiquen amb mi,
molt millor del que podria tenir amb els diners que guanyo si
me'n vaig.
És com una mena d'apartament.
És com una mena d'apartament, però, i de seguida paro,
però no és casa meva, és casa dels meus pares,
no és el mateix,
segur que tu ho entens.

També tinc coses meves, les coses domèstiques,
tot això, la tele i els aparells de música
i encara hi tinc més coses, a dalt,
t'ho ensenyaré
(sempre l'Antoine),
hi ha més confort que no pas aquí a baix,
no, no "aquí a baix", no et burlis de mi, que no pas aquí.
Totes aquestes coses em pertanyen,
encara no les he pagat del tot, no he acabat,
però són meves
i és a mi que les vindran a prendre, directament,
si no les pago del tot.

I què més?
Parlo massa però no és veritat,

parlo molt quan hi ha algú, però les altres estones no,
en duració queda compensat,
sóc proporcionalment més aviat silenciosa.
Tenim cotxe, no és meu únicament, però ella no ha volgut
aprendre a conduir,
diu que té por,
i jo faig de xofer.
És molt pràctic, ens resulta útil i no estem obligades a demanar favors a cada moment.

Res més.

Només volia dir que tot va bé i que no tenies cap motiu,
de veritat,
per preocupar-te.

Escena 4

LA MARE: Els diumenges...

ANTOINE: Mamà!

LA MARE: Jo no he dit res,
parlava amb la Catherine.
Els diumenges...

ANTOINE: S'ho sap de memòria.

CATHERINE: Deixa-la parlar,
no vols deixar parlar a ningú.
Anava a dir alguna cosa.

LA MARE: El molesta.

Treballàvem,
el seu pare treballava, jo treballava
i els diumenges

—ho explico, no m'escoltis—,
el diumenge, com que els dies de cada dia els vespres són molts
curts, l'endemà t'has de llevar, els dies de cada dia els ves-
pres són diferents,
els diumenges anàvem a passejar.

Sempre i sistemàtic.

CATHERINE: On vas, què fas?

ANTOINE: Enlloc,

no vaig enlloc,

on vols que vagi?

No em moc, escoltava.

Els diumenges.

LOUIS: Queda't, per què no? És trist.

LA MARE: El que deia:

tu ja no el concixes, malcarat com sempre,
tossut,

des de petit igual!

I sovint per gust,

ara el veus com sempre ha sigut.

Els diumenges

—tal com deia—

els diumenges anàvem a passejar.

Ni un sol diumenge deixàvem de sortir, com un ritual, jo ho
deia així, un ritual,
un hàbit.

Anàvem a passeig, no ens en podíem escapar.

SUZANNE: Són històries d'abans,

de quan jo era massa petita

o ni tan sols existia.

LA MARE: Bé, agafàvem el cotxe,

avui vosaltres ja no les feu, aquestes coses,

agafàvem el cotxe,

no és que fóssim rics, no, però teníem cotxe i em sembla que
no vaig veure mai el seu pare sense cotxe.

Fins i tot abans que ens caséssim,
 abans que estiguéssim casats, ja sabia
 —jo me'l mirava—
 que tenia cotxe,
 un dels primers de per aquí,
 vell i lleig i sorollós, massa,
 però, vaja, era un cotxe,
 havia treballat i era seu,
 era el seu, i no n'estava pas poc orgullós.

ANTOINE: Això, segur.

LA MARE: Després, el nostre cotxe, més endavant,
 però no se'n deuen recordar,
 no poden, eren massa petits,
 no ho tinc clar del tot, sí, potser
 l'havíem canviat,
 els nostre era llarg, més aviat llarg,
 "aerodinàmic",
 i negre,
 perquè negre, això deia, les seves idees,
 negre feia més *chic*, la seva paraula,
 però més aviat era perquè no n'havia trobat cap altre.
 Vermell, me'l conec bé, vet-ho aquí, em sembla que l'hauria
 preferit vermell.

Els diumenges al matí, el rentava, el deixava brillant, un maníac,
 hi dedicava dues hores
 i a la tarda, després de dinar,
 sortíem.

Sempre així, no sé,
 durant molts anys, que van ser llargs i bons,
 els diumenges com una tradició,
 res de vacances, no, però els diumenges,
 tant si nevava com si feia vent,
 ell deia les coses d'aquesta manera, frases per a cada situació
 de l'existència,

“tan si plou, com si neva, com si fa vent”,
cada diumenge anàvem a passejar.

De vegades també,
el primer diumenge de maig, ja no sé per què,
una festa potser,
el primer diumenge després del 8 de març que és la data del
meu aniversari,
i quan el 8 de març queia en diumenge, doncs bé,
i també el primer diumenge de les vacances d'estiu
—dèiem que “anàvem de vacances”, tocàvem el clàxon i al
vespre, en tornar, dèiem que ben mirat com a casa no hi
ha res,
bestieses—
i també una mica abans del començament de curs, a la inver-
sa en aquest cas,
fèiem com si tornéssim de vacances, sempre les mateixes his-
tòries,
de vegades,
és això el que vull dir,
anàvem al restaurant,
sempre els mateixos restaurants, no gaire lluny d'aquí i els
amos ens coneixien i sempre hi menjàvem les mateixes
coses,
les especialitats de la casa o els plats de temporada,
la carpa fregida o granotes a la crema, però a aquests tot això
no els agrada.

Després, van tenir tretze i catorze anys,
la Suzanne era petita, no s'avenien gaire, sempre s'estaven
barallant, això feia enfadar molt el seu pare, van ser les
darreres vegades i res ja no era igual.

No sé per què ho explico tot això, callo.

I de vegades,
 pícnics, senzillament, anàvem a la vora del riu,
 Renoi!
 és estiu i dinem asseguts a l'herba, amanida de tonyina amb
 arròs i maionesa i ous durs
 —a aquest encara li agraden igual els ous durs—
 i després fèiem una estona de migdiada, el seu pare i jo, sobre
 la manta, una gruixuda manta de color verd i vermell,
 i ells, ells anaven a jugar a barallar-se.
 Estava bé.

Després, no és per dolenteria que ho dic,
 després aquests dos es van fer massa grans, ja no ho sé,
 ho podem saber com desapareixen les coses?
 ja no van voler venir amb nosaltres, cadascú tirava pel seu
 cantó amb la bicicleta, cadascú a la seva,
 i nosaltres només amb la Suzanne,
 ja no valia la pena.
 ANTOINE: És culpa nostra.
 SUZANNE: O meva.

Escena 5

LOUIS: Era fa potser uns deu dies potser
 —on era jo?—
 devia ser fa deu dies
 i potser també és per aquesta única i ínfima raó que vaig deci-
 dir tornar aquí.
 Em vaig llevar
 i em vaig dir que vindria a veure'ls,
 a fer-los una visita,
 i després, els dies següents,

tot i les excel·lents raons que em vaig buscar,
ja no vaig canviar d'opinió.

Fa deu dies,
era al llit i em vaig despertar,
tranquil, serè
—fa molt de temps,
avui farà un any, ja ho he dit al començament,
fa molt de temps que això ja no em passa i que sempre, cada
matí, al cervell només m'hi trobo per començar, tornar a co-
mençar, al cervell només la idea de la meva pròpia mort im-
minent—
em vaig despert, tranquil, serè,
amb aquest pensament estrany i clar

no sé si el sabré dir bé

el pensament estrany i clar
que els meus pares, que els meus pares,
i també la gent, tots els altres, en la meva vida,
les persones més properes a mi,
que els meus pares i tota la gent a qui m'he acostat o que se
m'ha acostat,
també el meu pare aleshores, suposem que me'n recordi,
la meva mare, el meu germà que ara és aquí
i també la meva germana,
que tothom, després d'haver-se fet una determinada idea de mi,
un dia o altre deixa d'estimar-me, deixava d'estimar-me
i ningú ja no m'estima
(és el que vull dir)
“al final”,
com per desànim, com per cansament de mi,
sempre m'abandonessin perquè jo demano l'abandó

tenia aquesta impressió, no trobo les paraules,

quan em vaig despertar
—de cop, surts del son, tot és transparent, creus haver-ho
copsat però de seguida desapareix—
la impressió que sempre m'abandonaven,
poc a poc,
a mi mateix, a la meva soledat enmig dels altres,
perquè no em podien ferir
fer-me mal,
i que els calia renunciar,

i renunciem a mi, van renunciar a mi,
tots,
d'una manera o altra,
després d'haver-se esforçat per conservar-me al seu costat,
i també per dir-m'ho,
perquè jo els desanimo,
i perquè volen creure que deixar-me en pau, fer veure que no
es preocupen per mi, vol dir estimar-me més.
He entès que aquesta manca d'amor de què em queixo i que
sempre ha sigut per a mi l'única raó de les meves covardies,
sense que mai fins aleshores no ho hagués entès,
que aquesta manca d'amor feia patir els altres més que no
pas a mi.

Em vaig despertar amb la idea estranya i desesperada i tam-
bé indestructible
que ja m'estaven estimant en vida tal com pensaven estimar-
me quan fos mort
sense poder ni saber dir-me res.

Escena 6

LOUIS: No diu res, no se la sent.

CATHERINE: Perdó, no, no ho sé.

Què vol que digui?

LOUIS: Lamento l'incident de fa una estona,
volia que ho sabés.

No sé per què ho ha dit, no ho he entès, l'Antoine.

Sempre vol que no m'interessi per res, segur que l'ha previngut en contra meva.

CATHERINE: Ni hi pensava, ja no hi pensava, no té cap mena d'importància.

Per què ho diu això:

“segur que l'ha previngut en contra meva”?

que m'ha “previngut en contra seva”

és una idea ben estranya.

Parla de vostè com n'ha de parlar i de tota manera no en parla sovint,
gairbé mai,

em sembla que no parla mai de vostè i mai en aquests termes,
li ho asseguro, s'equivoca.

Ell creu, i jo ho crec, creu que vostè no vol saber res d'ell,
això, que vostè no vol saber res de la seva vida, que la seva vida no significa res per a vostè,

jo, els nens, tot això, el seu ofici, l'ofici que fa...

El sap, vostè, el seu ofici, sap a què es dedica ell?

Realment no és un ofici,

vostè sí que en té un, un ofici és allò que s'ha après, aquella feina per a la qual t'has preparat, o m'equivoco?

En sap alguna cosa, vostè, de la seva situació laboral?

No és dolenta, podria ser pitjor, no és gens dolenta.

La seva situació laboral vostè no la coneix gens ni mica,
quina feina té? Què fa?

No és un retret, em sabria greu que s'ho agafés així,
 si s'ho agafa així no fóra just i s'equivocaria, no és un retret:
 jo mateixa, per dir-ho d'alguna manera, no ho sabria dir exactament,
 amb exactitud, no li sabria dir quina feina exacta fa.
 Treballa en un petita fàbrica d'utilatge,
 no gaire lluny d'aquí,
 és així com s'ha de dir, una petita fàbrica d'utilatge, sé on és,
 de vegades el vaig a esperar a la sortida,
 ara ja gairebé mai però abans l'anava a esperar,
 construeix eines, suposo, és lògic, suposo, què més es pot dir.
 Deu construir eines però jo tampoc no sabria explicar totes
 les operacions que ha de fer cada dia ni tampoc li puc retreure
 que vostè no ho sàpiga, és clar que no.
 Però ell en pot deduir,
 segur que ho dedueix,
 que la seva vida a vostè no li interessa gens.
 —o si s'ho estima més, no voldria que es pensés que l'estic
 acusant—, probablement creu,
 penso que és així
 i vostè deu recordar-se'n, no devia ser gaire diferent de jove,
 probablement creu que les coses que fa no són interessants o
 susceptibles, la paraula exacta, o susceptibles d'interessar-li
 a vostè.

I no és ser dolenta

(dolent, potser?)

no és dolenteria, dic,

pensar que no va errat del tot,

no li sembla?, o m'equivoco? M'estic equivocant?

LOUIS: Certament, no és dolenteria,

és més exacte.

Desitjo, per la meva banda, el que jo desitjava,

m'agradaria molt poder...

CATHERINE: No em digui res, el tallo,

val més que no em digui res a mi i que li digui a ell el que li ha de dir.

Penso que val més i que vostè no hi trobarà cap inconvenient.
Jo, jo no compto per a res i no hi aportaré res,
sóc així
no és el meu paper
o no és d'aquesta manera, almenys, com me l'imagino.

I ara ja està,
com ho ha fet anar?
“previngut contra mi”.

LOUIS: No tinc res a dir o no dir, no l'entenc.

CATHERINE: Molt bé, perfecte, raó de més.

LOUIS: Torní! Catherine!

Escena 7

SUZANNE: Aquesta noia, qui s'ho podria creure, el primer cop
que la veus,
te la imagines fràgil i sense recursos, tuberculosa o òrfena des
de fa cinc generacions,
però t'equivoques,
no te n'has de fiar:
sap triar i decidir,
és simple, clara, precisa.
Parla bé.

LOUIS: Sempre igual, tu, oi Suzanne?

SUZANNE: Jo?

LOUIS: Sí. Igual. “Opinant”?

SUZANNE: No, per ser sincera,
cada vegada menys.

Avui una mica, però ja gairebé mai.

Una traca final en honor teu, just perquè et sentis culpable.
Sí?

Perdona.

LOUIS: Què?

SUZANNE: En general, normalment, quan arriba aquest moment,

l'Antoine em diu:

“Posa't la llengua al cul, Suzanne”.

LOUIS: Perdona, no ho sabia.

“Posa't la llengua al cul, Suzanne”.

Escena 8

LA MARE: Tot això no m'afecta,
sovint m'hi fico, en les coses que no m'afecten, no canviaré
mai, sempre he sigut així.

Et volen dir alguna cosa,
els he sentit
però també me'ls conec,
i sé,

com podria no saber-ho?

Si no me n'hagués adonat, senzillament ho podria endevinar,
endevinaria coses per mi mateixa, i vindria a ser el mateix.

Et volen dir alguna cosa,
han sabut que tornaves i han pensat que podrien parlar amb tu,
una pila de coses per dir-te des de fa molt de temps i la possibilitat per fi.

Et voldran explicar coses però te les explicaran malament,
perquè no et coneixen, o et coneixen malament.

La Suzanne no sap qui ets,
això seu no és conèixer, això és imaginar,
ella sempre imagina i no sap res de la realitat,
i ell, l'Antoine,

l'Antoine és diferent,
ell et coneix però a la seva manera com tot, tal com coneix
cada cosa o com la vol conèixer,
ficant-se una idea al cap i defensant-la amb unghes i dents.

Et voldran explicar
i probablement ho faran
i d'una manera barroera,
vaja, vull dir,
perquè els farà por el poc temps que els concedeixes,
el poc temps que passareu plegats
—jo tampoc, no em faig cap il·lusió, jo també penso que la
teva visita no durarà gaire.
Just quan acabaves d'arribar,
t'he vist,
just acabaves d'arribar i ja pensaves que t'havies equivocat i
t'hauria agradat marxar de seguida,
no em diguis res, no em contradiguis— tindran por
(altre cop la por)
tindran poc temps i no el sabran aprofitar,
i el que t'hagin de dir ho diran malament o massa de pressa,
d'una manera massa abrupta, que ve a ser el mateix,
i a més brutal, perquè són brutals, sempre ho han sigut i no
paren de ser-ne,
i també durs,
és la seva manera,
i tu no entendràs res, jo sé com aniran les coses i com han
anat sempre.
Contestaràs tot just dues o tres paraules
i mantindràs la calma tal com has après a fer tot sol
—no sóc jo o el teu pare,
encara menys el teu pare,
no som nosaltres qui t'hem ensenyat aquesta manera tan hà-
bil i detestable de conservar la serenitat en qualsevol circum-
stància, jo no ho recordo

o no en sóc responsable—
 contestaràs tot just dues o tres paraules,
 o somriuràs, és el mateix,
 els dedicaràs un somriure
 i ells només se'n recordaran després,
 més endavant,
 quan a la nit s'adormin,
 només recordaran aquest somriure,
 és l'única resposta que volen conservar de tu,
 i el repassaran del dret i l'inrevés,
 res no haurà canviat, al contrari,
 i aquest somriure haurà agreujat les coses entre vosal-
 tres,
 serà com el rastre del menyspreu, la pitjor de les ferides.

Ella, la Suzanne, es posarà trista a causa d'aquestes dues o tres paraules,
 a causa d'aquestes “tot just dues o tres paraules” llançades com una almoïna,
 o a causa d'aquest somriure que he dit,
 i a causa d'aquest somriure,
 o d'aquestes “tot just dues o tres paraules”,
 l'Antoine encara serà més dur,
 i més brutal,
 quan hagi de parlar de tu,
 o silenciós, negant-se a obrir la boca,
 cosa encara pitjor.

La Suzanne té ganes d'anar-se'n,
 segur que ja ho ha dit,
 d'anar-se'n lluny i viure una altra vida
 (això es pensa)
 en un altre món, la cançó de sempre.
 Res de realment diferent, si fem memòria
 (jo me'n recordo)

res de realment diferent del que tu deies quan eres més jove
que ella,

res que sigui més greu.

El mateix abandó.

Ell, l'Antoine, voldria més llibertat, no sé

la paraula que fa servir quan està enfadat

—veient-lo no ho diries, però sovint és un home enfadat—,
li agradaria viure d'una altra manera amb la seva dona i els
seus fills

i no deure res a ningú,

una altra idea que l'obsedeix i que repeteix,

no deure res a ningú.

A qui, a què? No ho sé, és una frase que diu de vegades, de
tant en tant,

“no deure res a ningú”.

Bé, vaja. Jo me l'escolto. Això i prou.

És a tu a qui ho volen demanar,

em sembla que és a tu a qui et volen demanar el permís,

és una idea estranya

i tu penses que no ho entens,

que tu no els deus pas res

i que ells no et deuen res

i que poden fer el que vulguin amb les seves vides,

tot això, d'alguna manera,

i no ho dic per ofendre't,

tot això a tu tant te fa i no t'afecta.

Potser no vas errat,

tenim massa passat (tot ve d'aquí),

tu mai no vas voler ser responsable i no t'hi podem obligar.

(Tu potser també creus, no ho sé,

parlo per parlar,

tu potser també creus que m'equivoco,

que invento,

i que no tenen res a dir-te

i que el dia d'avui s'acabarà tal com ha començat,
sense necessitat, sense importància. Molt bé. Potser sí.)

El que volen, el que voldrien, és que els animis
—no és això el que sempre els ha mancat, que els encorat-
gin?—

que els animis, que els donis permís o els prohibeixis fer això
o allò,

que els dignis,

que li dignis, a la Suzanne

—fins i tot si no és veritat, què importa una mentida? Just
una promesa feta sabent molt bé que no la complirem—,

que li dignis a la Suzanne que vagi, de tant en tant,

dos o tres cops l'any,

a veure't,

que podrà,

que podrà anar-te a veure si en té ganes,

si li ve el caprici,

que podria anar allà on vius

(no sabem on vius).

Que es podrà moure, i anar i tornar tantes vegades com vul-
gui i que tu t'hi interesses,

no que faràs veure que t'hi interesses, sinó que t'hi interessa-
ràs, que te'n preocupes.

Que li facis tenir la sensació,

a l'Antoine,

que ja no és responsable de nosaltres,

d'ella o de mi

—no ho ha sigut mai,

ho sé millor que ningú,

però ell sempre s'ha pensat que n'era,

sempre ho ha volgut creure

i sempre ha estat així, tots aquests anys,

s'ha cregut responsable de mi i de la Suzanne

i d'això, més que de cap altra cosa, n'ha fet el deure de la seva vida,
com un dolor, una mena de crim, com si robés un paper que no és el seu—
que li facis tenir la sensació,
la il·lusió,
li creïs la il·lusió que ell també podria, quan volgués, abandonar-me,
cometre una covardia com aquesta
(al seus ulls, n'estic segura, ho és),
que en tindria el dret, que n'és capaç.
No ho farà,
es buscarà altres excuses
o s'ho prohibirà ell mateix per raons encara més secretes
però li agradaria molt imaginar-s'ho, o gosar imaginar-ho.
És un noi que imagina molt poc, i això em fa patir.

Els dos voldrien que fossis més aquí,
més present,
més sovint present,
que puguin veure't, trucar-te,
barallar-se amb tu i fer les paus i perdre't el respecte,
aquest famós respecte obligatori envers els germans grans,
absents o estranys.
Tu series una mica responsable
i ells, per la seva banda, esdevindrien,
en tindrien el dret i en podrien abusar,
ells també esdevindrien finalment tramposos de cap a peus.

Un petit somriure?

Tot just aquestes “dues o tres paraules”?

LOUIS: No.

Tot just el petit somriure. T'escoltava.

LA MARE: Ja m'ho semblava.

Quina edat tens,

quina edat tens, ara?

LOUIS: Jo?

M'ho preguntes?

Trenta-quatre anys.

LA MARE: Trenta-quatre anys.

Per a mi també són trenta-quatre anys.

No me'n faig prou el càrrec:

és molt de temps, això?

Escena 9

LA MARE: Ja som a la tarda, sempre és així:

el dinar ha durat més del compte,

no tenim res a fer, ens posem còmodes.

CATHERINE: Vol més cafè?

SUZANNE: El tractaràs de vostè tota la vida, es tractaran sempre de vostè?

ANTOINE: Suzanne, fan el que els sembla bé!

SUZANNE: O merda, calla, vols?

Jo no et dic res, no parlo amb tu, no és amb tu que parlo!

Ell ha deixat d'estar al damunt meu tota l'estona,

no voldràs ara estar-hi tu, ara, suposo,

no et demano res,

què he dit, a veure?

ANTOINE: Què és aquesta manera de parlar-me?

Aquesta manera de parlar-me

no te l'havia sentit mai.

Aquest fums

és perquè el Louis és aquí, perquè ets aquí,

ets aquí, i mira quins fums.

SUZANNE: I això què hi té a veure, amb el Louis, què t'empatolles?

No és perquè el Louis sigui aquí,
però què dius?

Merda, merda i merda!

Ho has entès? Ho has caçat? Ho has copsat?

I botifarra si cal! Mira, botifarra!

LA MARE: Suzanne!

No la deixis marxar,

es pot saber què és tot això?

Vés-la a buscar!

ANTOINE: Ja tornarà.

LOUIS: Sí, gràcies, una mica de cafè, gràcies.

ANTOINE: “Sí, gràcies, una mica de cafè, gràcies.”

CATHERINE: Antoine!

ANTOINE: Què?

LOUIS: Et foties de mi, ho intentaves.

ANTOINE: Igual que sempre, sou igual que sempre! Suzanne!

CATHERINE: Antoine! On vas?

LA MARE: Tornaran.

Sempre tornen

Estic contenta, no ho havia dit, estic contenta que tornem a
ser aquí tot reunits.

On vas?

Louis!

CATHERINE es queda sola.

Escena 10

LOUIS: Al començament, un es creu
—jo m’ho vaig creure—,
un sempre es creu, m’ho imagino,

per tranquil·litzar-se, per no tenir tanta por,
 un mateix va repetint-se aquesta solució com als nens perquè
 s'adormin,
 un creu per un instant,
 espera,
 que tota l'altra gent desapareixerà amb tu,
 que l'altra gent podria desaparèixer amb tu,
 apagar-se, ser engolida i no sobreviure't.
 Anar-se'n tots amb tu i acompanyar-te i no tornar mai més.
 Que me'ls emportaré amb mi i no estaré sol.

Després, però només després
 —la ironia ha tornat, em tranquil·litza i em torna a guiar—
 després t'imagines, jo m'imaginava,
 que la tornaràs a veure, tota l'altra gent, després de la mort.
 Tots seran jutjats.
 Te'ls imagines posats en rengle, te'ls mires,
 ara són teus, els observes i no te'ls estimes gaire,
 estimar-te'ls massa et faria tornar trist i amargat i aquesta no
 pot ser la regla.
 Els veus venir de lluny,
 et diverteixes, em divertia,
 els organitzes i ordenes i reordenes les seves vides.
 Et veus, ajagut, mirant-los des del núvols, no sé, com al lli-
 bres de contes, és una idea que tinc.
 Què en faran de mi quan ja no hi sigui?
 Voldries manar, manegar, aprofitar-te mediocrement de la
 seva indefensió i fer-los anar, encara una mica més, cap allà
 on tu vols.
 Els voldries sentir, no els sento,
 fer que diguessin bestieses definitives
 i saber, per fi, què pensen.
 Plores.
 Està bé.
 Estic bé.

De vegades és com un sobresalt,
de vegades encara em resisteixo, m'ompló d'odi,
d'odi i de ràbia,
passo comptes, recordo.
Mossego, de vegades mossego.
Les coses que havia perdonat les ressuscito,
com un ofegat que matés els seus salvadors, els enfonso el cap
a l'aigua,
us destrueixo sense remordiments, ferotgement.
Dic mal d'ells.
Sóc al llit, és de nit, i com que tinc por i no em puc adormir,
vomito odi.
Això em calma i m'esgota
i aquest esgotament em permetrà, per fi, desaparèixer.
L'endemà, torno a estar tranquil, lent i pàl·lid.
Us mato l'un darrere l'altre, vosaltres no ho sabeu i jo sóc
l'únic supervivent,
seré l'últim a morir.
Sóc un assassí i els assassins no moren,
caldrà abatrem a trets.
Penso maldats.
No estimo a ningú,
no us he estimat mai, tot era mentida,
no estimo a ningú i sóc solitari
i, solitari, no arrisco res,
jo ho decideixo tot,
també la Mort la decideixo jo
i morir arruïna i jo vull arruïnar-vos.
Moro per despit, moro per maldat i mesquinesa,
em sacrifico.
Vosaltres patireu més i més durament que jo i jo us veuré, ja
us veig, us miraré i em riuré de vosaltres i odiaré els vostres
dolors.
Per què la Mort hauria de fer tornar-me bo?
És una idea de persona viva, inquieta pels seus possibles errors.

Sóc dolent i medioere, només tinc minúsculs temors i ínfimes preocupacions,
només coses així d'insignificants:
què en fareu de mi i de totes les coses que em pertanyen?
Res d'això no és bonic però que no signi bonic farà que m'enyoreu menys.

Més endavant,
fa uns quants mesos,
vaig fugir.
Visito el món, em vull convertir en un viatger, anar d'un lloc a l'altre.
Tots els agonitzants tenen aquestes pretensions, tirar-se de cap contra els vidres de la finestra,
aletejar com un imbècil,
d'un lloc a l'altre, ja perdut i
creure que et faràs fonedís,
córrer al davant de la Mort,
mirar de despistar-la,
que no em pugui atrapar mai o que no sàpiga on trobar-me.
Al lloc on era i sempre vaig ser, ja no hi seré, seré lluny, amagat en els grans espais, en un forat,
explicant-me sarcàstiques mentides.
Visito llocs.
M'agrada ser diletant, un home jove falsament fràgil que s'apaga i es dedica a fer poses.
Sóc un estranger. Em protegeixo. Faig cara de circumstàncies.
M'hauríeu hagut de veure, amb el meu secret, a la sala d'espera dels aeroports, tan convincent!
La Mort propera i jo
ens diem adéu,
ens passegem,
caminem de nits i de bracet pels carrers deserts lleugerament emboirats i junts ens ho passem molt bé.
Som elegants i estem plens de desimboltura,

amb un punt de misteri interessant,
ningú pot endevinar qui som
i els recepcionistes, a aquesta hora, ens tracten amb respec-
te, els podríem seduir.
No feia res,
només feia veure,
només sentia l'enyor.
Descobreixo països, m'agrada que siguin literaris, llegcixo lli-
bres, repasso alguns records,
de vegades faig llargues marrades per tornar al mateix lloc.
Alguns dies,
sense que ho sàpiga o ho entengui,
volia evitar-ho tot i deixar de reconèixer.
No crec en res.

Però quan una nit,
a l'andana d'una estació
(és una imatge força convencional),
a l'habitació d'un hotel,
com per exemple l'"Hotel d'Anglaterra, Neuchâtel, Suïssa" o
aquest altre, l'"Hotel del Rei de Sicília", tant li fa,
o al menjador del segon pis d'un restaurant ple de gent que
està de festa i crida mentre sopo sol enmig de la indiferència i
del soroll,
em van donar un copet a l'espatlla i em van dir amb l'amable
somriure trist d'un nen perdut:
"I tot això, de què et serveix?",
aquest "tot això, de què et serveix"
premonitori de la mort
—la Mort m'havia trobat sense haver-me buscat—,
aquest "tot això de què et serveix" em va fer tornar a casa,
m'hi va enviar, animant-me a renunciar a les meves ridícules
i vanes escapades
i ordenant-me que parés de jugar.
Ja és hora.

Travesso el paisatge en sentit invers.

Cada lloc, fins i tot el més lleig o el més idiota,
me'l vull mirar com si el veiés per darrera vegada,
intento retenir-lo.

Torno i espero.

Ara conservaré la calma, ho prometo,
no faré cap numeret,
seré digne i callaré, tal com es diu.

Perdo. He perdut.

Deso, poso ordre, vine aquí a visitar-los, deixo les coses al
seu lloc, intento acabar, treure conclusions, estar serè.

Ja no gesticulo ni emeto sentències simbòliques plenes de
subentesos gratificants.

Sento pena per mi.

Des d'ara, res no m'afalaga tant com la meva pròpia angoixa.

També de vegades,

“darrerament”,

em dedicava un somriure a mi mateix com per a una fotogra-
fia que m'haguessin de fer.

Us la mireu i remireu, mirant de no embrutar-la o deixar-li
culpables ditades.

“Era exactament així”

i és tan fals,

si hi penseu un mica ho podreu admetre,

és tan fals,

jo només feia cara de.

Escena 11

LOUIS: No he arribat aquest matí, he viatjat tota la nit,
vaig agafar el tren ahir al vespre i volia arribar més aviat i hi
he renunciat durant el viatge,

m'he aturat,
vull dir,
que ja era a l'estació
a les tres o les quatre de la matinada.

Esperava el moment correcte per venir.

ANTOINE: Per què m'ho expliques, tot això?

Per què m'ho dius tot això?

Què t'he de contestar,
he de contestar-te alguna cosa?

LOUIS: No ho sé, no,
t'ho dic, volia que ho sabessis,
no té cap importància,
t'ho dic perquè és veritat i t'ho volia dir.

ANTOINE: No tornis a començar.

LOUIS: Què?

ANTOINE: Ho saps molt bé. No tornis a començar,
em voldràs engatussar,
em perdré,

et veig venir, amb les teves històries.

Tu eres a l'estació, t'esperaves,

i poc a poc m'ofegaràs.

Molt bé.

Has viatjat tota la nit, t'ha anat bé? Com t'ha anat?

LOUIS: No, he dit això però no té cap mena d'importància.

Sí, ha anat bé.

Què vols que et digui, un viatge més aviat banal, sempre us
penseu que visc a milers, centenars, milers de quilòme-
tres.

He agafat el tren, i ja està.

No dic res si tu no vols dir res.

ANTOINE: Aquest no és el problema,

jo no he dit res, t'escolto.

Ara mateix, fa un moment, no t'he tallat pas.

I bé?

L'estació?

LOUIS: No, res, res que valgui la pena,
 res d'essencial,
 deia que pensava que potser t'hauria fet feliç,
 bé vaja,
 feliç no, content,
 em creia que te n'hauries alegrat, que t'ho digués,
 o de saber-ho, que t'alegraries de saber-ho.
 Era a la cantina de l'estació,
 no sé a quina hora he arribat, potser a les quatre,
 era a la cantina i t'esperava, era allà, no em semblava oportú
 venir directament,
 després de tant de temps sense venir arribar d'improvís,
 no, elles s'haurien esperat,
 potser ni m'haurien obert
 —m'imagino molt bé la Suzanne, aquí, tal com ara la veig,
 me la imagino molt bé apuntant-me amb una carrabina—
 no,
 m'he esperat i he pensat,
 ho pensava i per això te n'he parlat,
 són idees que et passen pel cap i després dius que te les hauries
 de repetir (recomanacions que ens fem),
 he pensat,
 m'he aconsellat a mi mateix dir-te més tard quan et veiés,
 i també, sí, dir-t'ho només a tu, sobretot, aquest és l'objectiu
 real,
 que elles no ho sabessin perquè podrien enfadar-se,
 he pensat que et diria que havia arribat més aviat del compte
 i que havia matat el temps una estona.

ANTOINE: Això,
 això exactament és el que deia,
 històries,
 i després ens perdem,
 i jo
 he d'escoltar-te i mai no sabré què és veritat, què és fals,
 el tros de la mentida.

Ets així, tu,
i si hi ha una cosa
(no, més d'una!),
si hi ha una cosa que mai no he oblidat quan he pensat en tu,
és tot això, històries per no res,
històries, no entenc res.

No deies res.

Et prenies el cafè, devies estar prenent-te un cafè
i et feia mal la panxa perquè tu no fumes i els llocs com aquest,
a primera hora del matí,
ho saps millor que jo,
els llocs com aquest fan pudor de fum i et fan venir ganes de vomitar,
amb el fum que t'envolta i et fa venir mal als ulls i al cap.

Llegies el diari,
ara deus ser un d'aquests homes que llegeixen diaris, els diaris que no llegeixo mai
—de vegades, asseguts al meu davant, veig homes que llegeixen els diaris i penso vet aquí els diaris que deu llegir el meu germà, deu ser com ells, i intento llegir-los a l'inrevés, però de seguida desisteixo i em sembla ridícul, jo faig el que vull!—

tu intentaves llegir el diari
perquè el diumenge al matí, a la cantina de l'estació,
t'envolten dotzenes d'adolescents que han anat de festa
i fan soroll i segueixen divertint-se,
i tu, al teu racó,
ni tan sols pots llegir, concentrar-te en la lectura
i el fum dels cigarrets et fa venir ganes de marxar,
això és tot el que penses, punt.

Et penedies,
et penedeixes d'haver fet aquest viatge,
no te'n penedeixes, no saps per què has vingut, no en saps la raó.

Jo tampoc no sé per què has vingut
 i ningú no ho entén,
 i et queixes perquè no ho sabem,
 perquè si ho sabéssim, si jo ho sabés,
 tot et seria més fàcil i més curt
 i t'hauries deslliurat d'aquesta creu.

Has vingut perquè ho has decidit,
 només ens dedicaràs un dia,
 tenir la idea, simplement una idea.
 Com ho has dit?
 Una "recomanació" que t'has fet a tu mateix?, merda,
 o potser és que al cap de tant anys,
 vés a saber, com hauria de saber-ho?,
 potser des del primer dia,
 així que vas sortit de casa, al tren, o des de l'endemà, de se-
 guida
 —sempre ha sigut així, planye't per tot i per tot el contrari—
 des de fa molts anys et deies a tu mateix,
 no paraves de repetir-t'ho,
 et deies que un dia o altre hauries de venir a fer-nos una
 visita,
 per veure'ns, per tornar-nos a veure,
 i aleshores, de cop, t'has decidit, no ho sé.
 Et creus que és important per a mi?
 T'equivòques, per a mi no és important, ja no ho pot ser.

Tu no preveies res, ho sé, et conec.
 No preveies res,
 no pensaves que em diries alguna cosa,
 que em diries res,
 són bestieses, t'ho inventes.
 Ha sigut ara mateix,
 m'has vist,
 i has inventat tot això per parlar amb mi.

No preveies res perquè tu no em coneixes,
et penses que em coneixes i en canvi no em coneixes,
m'hauries de conèixer pel fet de ser germans?
Una altra bestiesa,
ja no em coneixes, ja fa molt de temps que no em coneixes,
no saps qui sóc,
mai no ho has sabut,
no és culpa teva però tampoc meva,
jo tampoc no et conec
(però jo no pretenc res),
no ens coneixem,
és impossible imaginar que diràs alguna cosa a algú que no
coneixes.
El que vols dir a algú que t'imagines
sí que t'ho imagines,
tot això són històries.

El que tu vols, el que volies,
així que m'has vist i no sabies com atrapar-me,
“per on agafar-me”
—sempre ho dieu, “no hi ha per on agafar-lo”
i també, ho sé, “se l'ha d'agafar pel bon cantó”,
tal com es diu d'un home malvat i brutal—,
em vols atrapar i deixes caure una frase,
encetes la conversa, ho saps fer molt bé,
és un mètode, una simple tècnica per ofegar i matar els ani-
mals,
però jo, jo m'hi nego,
no en tinc ganes.
No ho vull saber, perquè ets aquí,
tens tot el dret de ser-hi, això és tot i prou,
i també el de no ser-hi,
a mi m'és ben igual.
Aquí, d'alguna manera, és casa teva i hi pots estar sempre
que vulguis i si vols pots anar-te'n,

sempre tens aquest dret,
això a mi no m'afecta.
No tot és excepcional a la teva vida,
a la teva vida insignificant,
també és una vida insignificant, això no m'ha de fer por,
no tot és excepcional,
pots intentar que tot sigui excepcional,
però no tot ho és.

LOUIS: On vas ara?

ANTOINE: No vull quedar-me aquí.

Ara em diràs alguna cosa,
voldràs dir-me alguna cosa
i t'hauré d'escoltar
i no tinc ganes d'escoltar-te.

No vull. Tinc por.

Sempre m'ho voleu explicar tot,
sempre, a cada moment,
tota la vida esteu parlant amb mi i jo he d'escoltar.
Us creieu que volen escoltar, les persones que no diuen mai res,
però sovint, tu no ho saps,
callava per donar l'exemple.

Catherine!

INTERMEDI

Escena 1

LOUIS: És com la nit en ple dia, no es veu res, tot just sento els sorolls, escolto, estic perdut i no trobo a ningú.

LA MARE: Què has dit?

No t'he sentit, repeteix-ho, on ets?

Louis!

Escena 2

SUZANNE: Tu i jo.

ANTOINE: Què vols.

SUZANNE: T'he sentit, cridaves,
no, m'ha semblat que cridaves,
m'ha semblat que et sentia,
et buscava,

us discutíeu, us heu tornat a trobar.

ANTOINE: M'he posat nerviós, ens hem posat nerviosos,
no em pensava que seria així,
però "normalment", els altres dies,
no som així,
no érem així, estic segur que no.

SUZANNE: No sempre així.

Els altres dies, cadascú va per la seva banda,
sense tocar-se.

ANTOINE: Ens entenem.

SUZANNE: És l'amor.

Escena 3

LOUIS: I després, sempre al meu somni,
les habitacions de la casa estaven molt separades,
i no hi podia arribar mai,
havia de caminar durant hores i no reconeixia res.

VEU DE LA MARE: Louis!

LOUIS: I per no tenir por, com quan camino en la foscor, sóc
un nen,
i ara cal que torni enrere molt de pressa,

m'ho repeteixo,
 o més aviat m'ho canto en veu baixa, tot just per sentir la
 meva veu,
 i res més,
 em canto en veu baixa que a partir d'ara
 la pitjor de les coses,
 “ho sé molt bé,
 la pitjor de les coses,
 seria que estigués enamorat,
 la pitjor de les coses,
 que vulgui esperar una mica,
 la pitjor de les coses...”.

Escena 4

SUZANNE: El que no entenc.

ANTOINE: Jo tampoc.

SUZANNE: Riure? No et veig riure mai.

ANTOINE: El que no entenc.

VEU DE CATHERINE: Antoine!

SUZANNE, *cridant*: Sí?

El que no entenc i no he entès mai...

ANTOINE: I és poc probable que jo entengui alguna vegada...

SUZANNE: Que no entengui mai.

VEU DE LA MARE: Louis!

SUZANNE, *cridant*: Sí? Som aquí!

ANTOINE: El que tu no entens...

SUZANNE: Tampoc no era tan lluny, hauria pogut venir a veure'ns més sovint,
 no calien ni tragèdies,
 ni drames, ni traïcions,
 això és el que no entenc,

o no puc entendre.

ANTOINE: “Senzillament així.”

No hi ha cap altra explicació, res més.

Sempre així, desitjable,

no sé si això es pot dir,

desitjable i llunyà,

distant, les condicions ideals.

Lluny d'aquí i sense haver sentit mai el desig o la simple necessitat.

Escena 5

CATHERINE: Es pot saber on són?

LOUIS: Qui?

CATHERINE: Ells, els altres.

No sento a ningú,

vostè i l'Antoine estaven discutint,

no m'equivoco,

sentia la veu de l'Antoine cada cop més crispada

i ara és com si tothom hagués marxat

i ens haguéssim perdut.

LOUIS: No ho sé. Deu ser per aquí.

CATHERINE: On va?

Antoine!

VEU DE SUZANNE: Sí?

Escena 6

SUZANNE: I que no sigui feliç?

Que estigui trista i no sigui feliç?

ANTOINE: N'ets, de feliç, i sempre ho has sigut.

És ell, l'Home infeliç,

ell, que no t'ha vist durant tots aquests anys.

Ara creus que no eres feliç

però de fet sou iguals,

ell i tu,

i jo també sóc com vosaltres,

però tu has decidit que no n'eres, que no podies ser feliç, i t'ho has cregut.

No podies ser feliç perquè ell era lluny,

però aquesta no és la raó, no és la bona raó,

no el pots fer responsable,

no és una raó de cap manera,

només és una excusa.

Escena 7

LA MARE: Us buscava.

CATHERINE: No m'he mogut d'aquí, no us havia sentit.

LA MARE: Era el Louis, estava escoltant, era ell?

CATHERINE: Se n'ha anat cap allà.

LA MARE: Louis!

VEU DE SUZANNE: Sí? Som aquí!

Escena 8

SUZANNE: Per què no contestes mai quan et cridem?
T'ha cridat, la Catherine t'ha cridat, i de vegades nosaltres
també et cridem,
però no contestes mai
i t'hem d'anar a buscar, t'hem de buscar.

ANTOINE: Però sempre em trobeu,
sempre em perdeu per poca estona,
no recordo que mai,
“al final”,
m'hagueu perdut definitivament.

Sempre sóc a tocar i és molt fàcil tocar-me.

SUZANNE: Pots mirar d'aconseguir que encara em posi més
trista,
o que em senti més malament encara, que ve a ser el mateix,
però no funciona.

Tu també vius gràcies a petites excuses,
me les conec, o et penses que no?

ANTOINE: El que jo deia:
“retrobat”.

SUZANNE: Què?

No ho he entès, per què ets tan recargolat, què has dit?
No te'n vagis!

ANTOINE: Te la pots fotre al cul, Suzanne!

SUZANNE, sola, riu.

Escena 9

LA MARE: Louis.

Que no em senties? Et cridava.

LOUIS: Era aquí. Què hi ha?

LA MARE: No ho sé.

No res, em pensava que te n'havies anat.

SEGONA PART

Escena 1

LOUIS: I més tard, a última hora de la tarda,
és exactament així,
quan hi penso,
com m'ho havia imaginat,
a última hora de la tarda,
sense haver dit res del que volia dir
—només és una idea, impossible de posar en pràctica—
sense haver gosat fer tot aquest mal,
vaig tornar a emprendre el camí,
vaig demanar que m'acompanyessin a l'estació,
que em deixessin marxar.

Prometo que no passarà tant de temps
abans de venir un altre cop,
dic mentides,
prometo tornar molt aviat,
frases així.

Durant les setmanes, potser els mesos
posteriors,
els telefono, dono senyals de vida,
escolto el que m'expliquen, m'esforço una mica,
omplo el meu amor de bona voluntat,
però era just la darrera vegada,
ho sé però vaig fer com si no.
Ella em fa una carícia a la galta, només una,
suaument, com si m'expliqués que em perdonava no sé quins
crims,
i aquests crims que ignoro, els lamento,
me'n penedeixo.

L'Antoine és a la porta,
fent ballar les claus del cotxe a la mà,
diu i repeteix que no em vol donar pressa,
que no desitja que me'n vagi,
que no em treu per res del món,
però que és hora de marxar,
i encara que tot això sigui veritat,
sembla com si volgués fer-me tocar el dos, és la imatge que
dóna,
és la idea que m'emporto.
No fa res perquè em quedi,
i li ho retrec sense dir res.

D'això, justament, em venjo.
(Un bon dia, em vaig atorgar tots els drets.)

Escena 2

ANTOINE: Jo l'acompanyaré,
t'acompanyo,
podem, podríem,
és una solució pràctica,
acompanyar-te de passada,
no ens queda lluny de casa, farem molt poca volta,
i així t'acompanyem, et deixem a l'estació.

SUZANNE: Jo també el puc acompanyar,
vosaltres us quedeu, sopem plegats,
jo el porto, el porto jo,
i torno de seguida.

O encara millor,
però aquí no se m'escolta mai,
i tot està sempre decidit,
encara millor, sopa amb nosaltres,
pots sopar amb nosaltres
—no sé per què em canso—

i agafa un altre tren,
quina importància té?
O encara millor,
ja veig que tot això és inútil...

Digues alguna cosa.

LA MARE: Fan el que creuen convenient.

LOUIS: Encara millor, dormo aquí, passo la nit, no me'n vaig
fins demà,
encara millor, demà dino aquí,
encara millor, no treballo mai més,
renuncio a tot, em caso amb la meva germana, i vivim la mar
de feliços.

ANTOINE: Suzanne, he dit que l'acompanyo,

no hi ha manera, amb ella,
quan tot està organitzat ella ho vol canviar,
amb tu no hi ha manera,
se'n vol anar aquest vespre i tu vas dient la teva,
se'n vol anar, se'n va,
jo l'acompanyo, el deixem a l'estació, ens ve de pas,
no ens serà cap molèstia.

LOUIS: Serà pràctic i alhora agradable.

ANTOINE: Això mateix, exacte,
com es diu?

“dos ocells d'un sol tret”.

SUZANNE: Com pots ser tan desagradable,
no ho entenc,

ets molt desagradable, li dius unes coses que, te n'adones?,
ets molt desagradable, és increïble.

ANTOINE: Jo?

Parles de mi?

Jo sóc desagradable?

SUZANNE: Ni te n'adones,
ets desagradable, és inversemblant,
no t'escoltes, si t'escoltessis...

ANTOINE: I ara això què vol dir?

Avui està impossible, és el que deia,
no sé què hi té, en contra meva,
no sé què hi tens en contra meva,
ets diferent.

Si és pel Louis, per la presència del Louis,
no ho sé, miro d'entendre,

si és pel Louis,

Catherine, no ho sé,

jo no deia res,

potser ja sóc del tot incapaç d'entendre res,

Catherine, ajuda'm,

jo no deia res,

organitzem la tornada del Louis,

se'n vol anar,
jo l'acompanyo, dic que l'acompanyem, no dic res més,
he dit alguna cosa de massa?

No he dit res desagradable,
per què hauria de dir alguna cosa desagradable,
què hi ha de desagradable en això,
hi ha alguna cosa desagradable en el que dic?

Louis! Què en penses,
he dit alguna cosa desagradable?

Pareu de mirar-me així!

CATHERINE: Ella no t'ha dit res d'inconvenient,
ets una mica brutal, no se't pot dir res,
no te n'adones,

de vegades ets una mica brutal,
només volia fer-t'ho notar.

ANTOINE: Jo una mica brutal?

Per què ho dius, això?

No.

No sóc brutal.

Sou cruels amb mi, tots plegats.

LOUIS: No, no ha sigut brutal, no entenc què voleu dir.

ANTOINE: Oh, mira-te'l, l'altre, "la Bondat personificada"!

CATHERINE: Antoine.

ANTOINE: No em passa res, no em toquis!

Feu el que vulgueu, no volia fer cap mal, no volia fer res de malament,

sempre ho he de fer tot malament,
només deia

que em semblava bé, només volia dir

—i tu tampoc, no em toquis!—,

no he dit res de mal,

només deia que el podíem acompanyar i ara, mira,
tots aquí mirant-te com una bèstia rara,

no hi ha res de dolent en el que he dit, això no està bé, no és just, no està bé que us atreviu a pensar-ho,

ja n'hi ha prou de prendre'm sempre per imbècil!,

fa el que li dóna la gana, jo no pretenc res,
volia fer un favor, però m'he equivocat,
diu que vol marxar i encara serà culpa meva,
serà culpa meva,
això no pot seguir així,
no és just,
sempre voleu tenir raó en contra meva,
això no pot ser,

només deia,
només volia dir
i era sense cap mala intenció,
només deia,
només volia dir...

LOUIS: No ploris.

ANTOINE: Em toques i et mato.

LA MARE: Deixa'l estar, Louis,
ara deixa'l estar.

CATHERINE: Voldria que se n'anés.

Li demano que em perdoni, no li vull cap mal,
però se n'hauria d'anar.

LOUIS: Jo també ho crec.

SUZANNE: Antoine, mira'm, Antoine,
no et retreia res.

ANTOINE: No em passa res, ho sento,
estic cansat, no sé per què, sempre estic cansat,
des de fa temps, penso, m'he tornat un home cansat,
no és la feina,
quan s'està cansat, un es pensa que és la feina, o les preocu-
pacions, els diners, no ho sé,
no,
estic cansat, no sé com dir-ho,
avui, mai de la vida no he estat tan cansat com avui.

No volia ser desagradable,
com ho has dit?,
“brutal”, no volia ser brutal,
no sóc un home brutal, no és cert, sou vosaltres que us pen-
seu, ni tan sols em mireu, dieu que sóc brutal, però no en sóc
i mai no n’he estat,

tu ho has dit i era de cop com si amb tu i amb tothom,
ja n’hi ha prou, ho sento molt però ja n’hi ha prou,

era de cop com si amb tu,
respecte a tu,
i amb tothom,
també amb la Suzanne
i també amb els nens, jo fos brutal, com si se m’acusés de ser
un mal home,
però això no és just,
no és exacte.

Quan érem més joves, ell i jo,
Louis, tu te’n deus recordar,
ell i jo, ella ho ha dit, sempre ens estàvem barallant
i sempre guanyava jo, sempre, perquè sóc més fort, perquè
era més cepat que ell, potser, no ho sé,
o perquè aquest,
i segurament és més exacte (me n’adono ara mateix, m’acaba
de venir al cap),
perquè aquest es deixava guanyar, perdia expressament i
s’atribuïa el bon paper,
no ho sé,
ara tot això ja tant me fa,
però jo no era brutal, aleshores tampoc no n’era,
suposo que només em defensava,
tot això és només per defensar-me.
No se’m pot acusar.

No li diguis que marxi, que faci el que vulgui, també és casa seva,
hi té tot el dret, no li diguis res.

Estic bé.

La Suzanne i jo,
és molt senzill
(això em fa riure, riu amb mi, això em fa riure,
no et quedis així,
Suzanne?

No li anava a pegar, no has de tenir por, ja s'ha acabat)
és molt senzill, la Suzanne i jo hauríem d'anar sempre junts,
mai no ens hauríem de separar,
hauríem de fer pinya, com ho diuen?,
recolzar-nos,
dos no són prou si t'enfrontes amb aquest, sembla que no te
n'adonis,

si li vols plantar cara almenys han de ser dos,
ho dic i em vénen ganes de riure.

Avui, tota l'estona, t'has posat a favor d'ell,
no el coneixes,

no és que ell sigui dolent, no,
el que vull dir no és pas això,

però tot i així t'equivoques,
perquè ell no és del tot bo, tampoc, t'equivoques, és així de
senzill,

vet-ho aquí, és així de senzill,
enfrontar-te amb mi, estúpidament.

LA MARE: Ningú no està en contra teu.

ANTOINE: Sí. Segur. És possible.

Escena 3

SUZANNE: I després, al cap d'una estona.

LA MARE: Gairebé no ens movem,
totes tres som aquí com si no hi fóssim,
ens els mirem, callem.

ANTOINE: Dius que no t'estimem,
t'ho sento dir, sempre t'ho he sentit,
no recordo ni un moment, en tota la meua vida, que no ho
hagis dit,
tard o d'hora,
per més que reculi, no em ve a la memòria ni una sola vegada
que no hagis acabat per dir
—és la teva sortida airosa quan t'ataquen—,
ni una sola vegada a la memòria que al final no hagis dit que
ningú no t'estima,
que no t'estimàvem,
que mai, ningú, no t'ha estimat,
i que és això el que et fa patir.
De nen ja t'ho sento dir
i penso, no sé per què, sense saber explicar-ho,
sense entendre-ho realment,
penso,
i tot i així no en tinc la prova

—el que vull dir no ho podries negar si volguessis fer memòria amb mi,
vull dir,
que no et faltava res, no paties cap de les coses que anomenem infelicitat.

Fins i tot la injustícia de la lletjor o de la invalidesa i les humiliacions que comporten,
no les vas conèixer, vas quedar-ne a cobert—

penso,
pensava,
que potser, sense entendre per tant
(com una cosa que et desborda),
que potser tenies raó,
i que realment, els altres, els pares, jo i tota l'altra gent,
no érem bons amb tu
i et fèiem mal.
Tu em convencies,
estava convençut que et faltava amor.
Et creia i et planyia,
i aquesta por que jo sentia
—també en aquest cas el problema és la por—,
la por que mai ningú no t'estimés,
aquesta por a mi també em feia sentir molt desgraciat,
com sempre els germans més joves es creuen obligats a ser-ne
per imitació i inquietud,
també molt desgraciat,
però a més a més culpable,
culpable també de no ser prou desgraciat,
de no ser-ne si no m'obligava a ser-ne,
culpable de no creure-hi en silenci.

De vegades, ells i jo,
i ells entre ells, els pares, en parlaven davant meu,
com qui evoca un secret del qual també se m'havia de fer
responsable.
Pensàvem,
i molta altra gent, ara ho penso, molta altra gent, homes i
dones,
les persones amb qui deus viure des del dia que ens vas deixar,
molta gent segur que també ho pensa,
pensàvem que no t'equivocaves,
que pel fet de repetir-ho tan sovint, de proclamar-ho com si
fos un insult, devia ser veritat,

pensàvem que certament no t'estimàvem prou,
o si més no,
que no sabíem dir-t'ho
(i no dir-t'ho ve a ser el mateix, no dir-te prou que t'estimà-
vem deu ser com no estimar-te prou).
No ens era fàcil dir-ho,
aquí no hi ha mai res fàcil de dir,
no,
no ens ho volíem confessar,
però per certes paraules, certs gestos, els més discrets,
els menys visibles,
per certs compliments
—una altra expressió que et farà somriure, però ara tant me
fa resultar ridícul, no t'ho pots imaginar—,
per certes delicadeses que teníem amb tu,
ens ordenàvem, és una manera de parlar,
ocupar-nos de tu més i millor,
cuidar-te,
i animar-nos mútuament a demostrar-te
que t'estimàvem més del que mai podries adonar-te.

Cedia.

Havia de cedir.

Sempre he hagut de cedir.

Avui, no té cap importància, no tenia cap importància, són
coses ínfimes

i jo tampoc no podria pretendre, per la meva banda,

tot i que fóra agradable,

sentir una desgràcia insuperable,

però conservo a la memòria sobretot això:

cedia, deixava per a tu territoris sencers, havia de mostrar-

me, la paraula de sempre,

havia de mostrar-me “raonable”.

Havia de fer menys soroll, deixar-te el lloc, no contra-
riar-te

i disfrutar de l'espectacle al capdavall tranquil·litzador de la teva supervivència lleugerament perllongada.

Ens vigilàvem,
ens fèiem responsables d'aquesta suposada infelicitat.
Perquè la teva infelicitat sempre va ser una suposada infelicitat,
ho saps tan bé com jo,
i aquestes també ho saben,
i avui tothom t'ha vist el joc
(les persones amb qui vius, els homes, les dones, no em faràs creure el contrari,
deuen haver descobert la superxeria, n'estic del tot segur),
tota la teva suposada infelicitat no és més que la teva manera,
la que sempre has tingut i que sempre tindràs,
perquè encara que ho volguessis no podries desfer-te'n, estàs atrapat en aquest paper,
la teva manera de sempre, i també d'ara, de fer trampes,
de protegir-te i de fugir.

No hi ha res en tu que sigui vulnerable,
potser m'han calgut molts anys per descobrir-ho,
però no hi ha res en tu que sigui vulnerable,
no et fa mal res
—i si te'n fes, no ho diries, és una cosa que també he après—
i tota la teva infelicitat no és altra cosa que una manera de respondre,
la teva manera de respondre,
de plantar-te al davant dels altres i barrar-los el pas.
És la teva manera, el teu estil,
la infelicitat a la cara com altres una expressió de cretí satisfet,
tu vas triar això i això t'ha servit i ho has conservat.

I nosaltres, en canvi, sí que ens n'hem fet, de mal,
ningú no tenia res a retreure's

i havien de ser, per força, els altres els que et perjudicaven i
ens fèiem tots alhora responsables,
jo, ells,
i així, de mica en mica. tot era culpa meva, havia de ser for-
çosament per culpa meva.
Que a tu no t'estimessin prou devia ser perquè a mi m'estima-
ven massa i aleshores em van voler prendre tot allò que no
m'havien donat,
i no em van donar res més,
i jo era allà, cobert de bondat sense interès, sense dret a quei-
xar-me,
somrient, simulant
que estava satisfet, sadollat,
mira, la paraula exacta, sadollat,
mentre tu, constantment i inexplicablement, traspuaves la
infelicitat
de la qual res ni ningú, malgrat tants esforços, et podia apar-
tar ni salvar.

I quan vas marxar, quan ens vas deixar, quan ens vas aban-
donar,
no sé quina paraula contundent ens vas tirar pel cap,
també vaig ser-ne el responsable,
vaig haver de callar i admetre la fatalitat, i planye't al da-
munt, preocupar-me per tu de lluny
i evitar per sempre més gosar dir una paraula en contra teu,
o gosar ni tan sols pensar-la,
palplantat com un beneit, esperant que tornessis.

Jo sóc la persona més feliç de la terra,
mai no em passa res,
i si em passa no em puc queixar,
perquè "normalment"
mai no em passa res.
Ni una sola vegada,

ni una sola, dic,
me n'he pogut aprofitar covardament.
I mira que n'hi ha hagut, d'ocasions propícies per deixar-me
caure a terra i no moure'm mai més,
per quedar-me en la foscor i no contestar mai més,
totes aquestes ocasions les he anant acumulant i en tinc mi-
llers al cap,
però ben mirat mai no eren res,
res de res,
i ni avui sóc capaç de dir-les
o explicar-les,
i no puc reclamar.
És veritat, mai no m'ha passat res ni ho puc pretendre.

Ets aquí, davant meu,
sabia que aniria així, que m'acusaries sense obrir la boca,
plantant-te al davant meu per acusar-me sense obrir la boca,
i et planyo, em fas tenir pietat per tu, una vella paraula, però
sento pietat per tu,
i també por, i inquietud,
i malgrat tota aquesta còlera, espero que no et passi res de
dolent,
i ara mateix ja em retrec
(encara no has marxat)
el mal que t'estic fent.

Ets aquí,
m'aclapares, potser aquesta paraula no es pot dir,
m'aclapares,
ens aclapares,
et veig i encara em fas més por que quan era petit,
i penso que a la meua pròpia vida no li puc retreure res,
que és tranquil·la i bona
i que sóc un imbècil de cap a peus que ja es retreu haver estat
a punt de lamentar-se,

mentre que tu,
silenciós, en un silenci total, oh, sí,
bo, ple de bondat,
esperes, replegat en el teu infinit dolor interior, que no puc
imaginar ni quan va començar a començar.
No sóc res,
no en tinc el dret,
i quan tornis a marxar, quan em tornis a deixar,
encara serè menys del que era,
capaç només de retreure'm les paraules que t'he dit,
intentant recorda-les amb tota precisió,
o ni tan sols això,
només amb el ressentiment,
el ressentiment contra mi mateix.

Louis?

LOUIS: Sí?

ANTOINE: Ja he acabat.

No diré res més.

Només els imbècils, o aquells, simplement per por, ho poden
trobar ridícul.

LOUIS: No els he sentit.

EPÍLEG

LOUIS: Després, el que faig
és anar-me'n.

No torno mai més. Em moro al cap d'uns mesos,
un any a tot estirar.

Una cosa que recordo i que vull explicar
(després ja no podré):

un estiu, durant els anys que vaig ser fora de casa,
sóc al sud de França.

Com que m'he perdut per la muntanya, i és de nit, decideixo
caminar per la via del tren.

Així m'estalviaré els retombs de la carretera, faré drecera, sé
que la via passa prop de casa.

De nit no hi ha trens, no corro cap perill
i em podré orientar.

De cop, em trobo a l'entrada d'un viaducte immens,

domina tota la vall mig il·luminada per la lluna,
i camino tot sol en plena nit,
a igual distància del cel i de la terra.

Penso

(és això el que vull dir)

que hauria de llançar un gran crit potent
un crit llarg i ple de joia que ressoni per tota la vall,
que aquest és el plaer que m'hauria de permetre,
eridar per fi,
però no ho faig,
no ho vaig fer.

Tiro endavant, acompanyat només pel soroll dels meus peus
sobre la grava.

Són aquesta mena d'oblits els que lamentaré.

Juliol del 1990
Berlín

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Subscripció de cinc números de la col·lecció "En Cartell": 20 ¢
(IVA inclòs).

Subscripcions

En Cartell / RE&MA 12 S.L. / Consell de Cent 468, P/1, 08013
BARCELONA

e-mail: encartell@hotmail.com

Pagament mitjançant taló a nom de *RE&MA 12 S.L.*

Pagament bancari:

Banc/Caixa d'Estalvis

Sucursal

Entitat bancària

Oficina

D.C.

Número de compte

/

/

/

/

/

Domicili sucursal

Població

Codi postal

Titular del compte

NIF

Senyor director: A partir d'ara heu de carregar en el meu compte
els rebuts que al meu nom us siguin presentats per l'editorial *RE&MA*
12 S.L.

Us saluda atentament

Firma

Data

Nom

Domicili

Població

6

Refugi El model de vida de la societat nord-americana —ideat per crear esclaus del consum i de l'imperi econòmic— s'ha escampat com una pandèmia per tot el món. No correspon, ni de bon tros, a la realitat que viu la major part dels nord-americans del segle XXI, als seus problemes i calamitats de cada dia. Als flamants Estats Units d'Amèrica, com gairebé a tot arreu, la capacitat adquisitiva permet de gaudir de l'assistència sanitària i de l'ensenyament de qualitat, exercir els drets de ciutadania, protegir-se de les “amenaces interiors” i vanagloriar-se de viure en el millor dels mons possibles. En l'altre pol, la majoria de la població —inclosa la cada vegada més imprecisa classe mitjana— pateix la precarització galopant de les cobertures socials, de les condicions laborals i dels drets humans més elementals. No sembla que en sigui conscient: ho viu com una fatalitat del sistema.

Abandonats pels pares, la jove Amy vetlla pels seus germans petits Nat (20 anys, minusvàlid) i Becca (16 anys, drogoadicta), i acull a la seva “dolça llar” Sam, un paio baliga-balaga, sense feina, amb qui s'ha embolicat. Casa seva és un infern, però també un refugi de les inclemències miserables de l'exterior. Tots els

personatges busquen —en una societat agressiva i deshumanitzada— una escapatòria individual a l'abast, autodestructiva, per suportar el tedi i la desesperació. Sense sortides, sense que ningú no els ajudi, sense futur, sense somnis, no tenen altres tornes que espavilar-se pel seu compte, resistir i tirar endavant junts, per pura inèrcia, com si fossin una “família” de debò. Amb un realisme escurxidors, l'obra de Jessiga Goldberg radiografia la vida quotidiana, crua i dura, d'una família ianqui —del tot “desestructurada”— de classe mitjana vinguda a menys i candidata a l'exclusió social. Vol ser un paradigma d'una societat malalta, d'uns joves infants incapaços de qüestionar-se res, d'un futur sense esperança?

Just la fi del món La institució familiar deu ser una de les trampes més perennes de la societat occidental. Crea uns hàbits, uns rols i uns lligams immutables que, si bé serveixen de resguard, acostumen a tenallar la llibertat i, amb tota mena de xantatges, a exigir tot el que ofereixen. Primer i darrer recer, la família tant pot ser un camp de mines com un refugi segur, tant reclama la proximitat com exigeix la distància. No està avesada a construir un espai de llibertat. Quan els seus membres es retroben plegats, les converses esdevenen sovint un enfilall de fatuïtats, impertinències, retrets, greuges i sortides de to que vessen la fel congruada a força d'anys de convivència obligada. Com en el món exterior, el microcosmos domèstic reproduceix, en petit, els dèficits d'empatia, comunicació i ajuda mútua de la societat contemporània.

Després d'una llarga absència, Louis retorna al clos familiar amb el propòsit d'anunciar la seva mort imminent, d'expressar la sensació que ha tingut sempre de solitud, abandó i desamor, i de reconèixer-se, concloure, enllestir el cicle vital. Els seus no li concedeixen cap treva. Louis torna a anar-se'n sense haver dit ni piu. El retrobament frustrat amb la família no fa res més que accentuar el sentiment —més o menys fonamentat— de ser-hi prescindible, de fer-hi nosa o de servir de pretext per ventilar rancúnies i complexos personals. Amb una escriptura introspectiva, el·líptica, que avança a batzegades, Jean-Luc Lagarce mostra la dificultat insoluble de comunicar-se, d'exterioritzar els sentiments o de trobar un indici de compassió en els més propers. Els personatges, tancats en ells mateixos, vacil·len i tenen por, no saben com explicar-se, temen que siguin descoberts o malentesos, s'excusen, s'acusen i s'exculpen, reescriuen els seus “discursos” com si parlessin o monologuessin amb estranys. Són solituds acompanyades, autèntics desconeguts que es fan mal.

ÍNDIX

Refugi	3
Just la fi del món	61

NÚMEROS PUBLICATS:

1. Antonio Morcillo: Dies Meravellosos / Marta Galán: Estamos un poco perplejos
2. Theresia Walser: Les filles de King Kong / Giovanna Giovannozi i Simona Gonella: A de Srebrenica
3. Teresa Sanchez: Meus amores / Ricard Gázquez: Niederungen
4. Jean-Yves Picq: El cas Gaspard Meyer / Jeannine Worms: El càlcul
5. Edward Bond: No en tinc / Ferenc Molnár: Liliom

Títol original: *Refuge / Juste la fin du monde*

Primera edició: juliol del 2003

© Jessica Goldberg; Carlota Subirós per a la traducció

© Hereus de Jean-Luc Lagarce; Jaume Melendres per a la traducció

Amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Edita: RE&MA 12 S.L.

encartell@hotmail.com

Imprimeix: FET-B

Muntanya 30. 08026 BARCELONA

Dipòsit legal: B-28847-2003

ISBN: 84-932676-5-1

PVP: 5 euros

amb la col·laboració de

 Generalitat de Catalunya
Institució de les Lletres Catalanes